STRIP KIOSK

nr 7

Februari 2021

De Familie
SNOEK

BERCK
in Chez Nous

Caramelco
De
Kapoentjesclub

CORENTIN

Pfadfinder Jim

HUISVLIJT
IN DE STRIPS

SLEEN & STEEN
WEDSTRIJD

De Leeuw van Vlaanderen

't Vlaams Stripcentrum

De Fenix-reeks blijft uit zijn as herrijzen

Phanix

De titels voor 2021:

- **Harry Humus** - De kastaar van Jammodaar (Danny De Haes)
- **Kitty** - De man met de sjaal (Dirk Stallaert)
- **Dees Dubbel** - De geheimzinnige juwelendief (Rik Clément)
- **Inspecteur Marks** (Bob De Moor)
- **Thomas Pips** - Erfenis van 'n conquistador (Buth)
- **Lustige kapoentjes** - Deel 2 (Hurey)
- **De avonturen van E.P. Egghead** – François Stas

én Het Walvissen Kerkhof van Fred Funcken (gekartonneerd)

90 EURO VOOR DE 8 DELEN

Alle informatie op de website:
www.vlaamsstripcentrum.be

STRIP KIOSK

STRIPKIOSK
Nummer 7
Februari 2021

HOOFDREDACTIE
Peter Van Hooydonck

WERKTEN BOVENDIEN MEE AAN DIT NUMMER
Joppe Broeckhoven
Marc de Lint
Yves Kerremans
Bert Matla
Philippe Mouvet
Rudi Roelandts

OPMAAK
Sem Laerenbergh

OMSLAG TEKENING
Bob De Moor

AUTEURSRECHTEN
Afbeeldingen Marc Sleen
© Stichting Marc Sleen
www.marc-sleen.be
Afbeeldingen Willy Vandersteen
Copyright © Standaard uitgeverij
en de Erven Vandersteen
Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de uitgever.
Copyright van afbeeldingen of foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Frank Bogaerts
Gaspar Verreyckenstraat 6,
2610 Wilrijk

OPLAGE
750 exemplaren

WWW.VLAAMSSTRIPCENTRUM.BE
info@vlaamsstripcentrum.be

Het was me het jaartje wel. Wat zich voor 't Vlaams Stripcentrum aankondigde als een feestjaar, groeide uit tot een wereldwijde nare herinnering. Terwijl ik dit schrijf, zitten de Europese landen opnieuw in een dal met C-cijfers om van te duizelen. Gelukkig hebben we de strips nog, waarmee het gekluisterd zijn aan je woning, toch wat draaglijker wordt.

In 2020 hebben we afscheid moeten nemen van enkele stripmonumenten, Philippe Adamov in februari, Albert Uderzo en René Follet in maart, Eric Schreurs in mei en in december Malik en Berck. Toevallig hadden we een bijdrage van Berck voor dit nummer geprogrammeerd.

StripKiosk gaat zijn derde jaargang in, en daar zijn we best fier op. Het toont aan dat er nog voldoende belangstelling is voor de wat oudere strip in Europa, waarop velen onder ons met een nostalgisch gevoel op terugblikken. Terugblikken doen we genoeg in dit nummer. We snijden opnieuw een hoofdstuk aan van de geschiedenis van de Familie Snoek, we kijken naar enkele zeldzame kalenders van Berck, we introduceren een nieuwe rubriek rond Huisvlijt uit de oude doos en laten ons verwonderen door de activiteiten van de Kapoentjes-club. Verder de vertrouwde rubrieken als de Lombard Collectie met de albums van Corentin, Blad voor blad met een zeldzaam Duits tijdschrift en Focus op De Leeuw van Vlaanderen, het *opus magnum* van Bob De Moor.

En om toch wat zonneschijn in de kille wintermaanden te brengen, bieden we jullie een heuse wedstrijd aan. Een vette kluif voor de puzzelaars onder ons, en het vergt een duik in het verleden om de vragen tot een goed einde te brengen. Het deelnemingsformulier zit verder in dit nummer.

Hou je haaks, blijf gezond en zorg voor je medemens!

Peter Van Hooydonck

Hoofdredacteur

HERNIEUWING VAN JE ABONNEMENT OP STRIPKIOSK

Mocht je nog niet het nodige gedaan hebben om je abonnement te verlengen, aarzel dan niet langer! Ook in de 3de jaargang mag je rekenen op 3 nummers van het blad én een premium-album. De kostprijs voor de ophalers blijft identiek, maar de verzendingskosten voor België en het buitenland zijn gestegen zodat we een kleine prijsaanpassing moeten doen.

- 45 euro voor de 3 nummers + het premium-album, als je ze komt ophalen op één van de stripbeurzen waar 't Vlaams Stripcentrum een stand heeft.
- 60 euro wanneer je wil dat dit alles verzonden wordt naar een adres in België.
- 65 euro wanneer je wil dat dit alles verzonden wordt naar een adres buiten België.

Storting van het juiste bedrag met vermelding "StripKiosk 2021" op het rekeningnummer BE40 0689 1048 4463 op naam van 't Vlaams Stripcentrum.

De familie SNOEK

DEEL 6 HET JAAR 1952

In 1952 zette Vandersteen zijn succesverhaal verder. In dat jaar voegde hij een vaste pion toe aan zijn vast Suske en Wiske-team. Het werd de oersterke Jerom die vriend en vijand verraste met zijn superieure kracht en snelheid. Ook in zijn andere reeksen slaagde de tekenaar erin zijn hoge kwaliteitsnormen te handhaven. De wekelijkse gagplaten van de Familie Snoek, die nog steeds in de zaterdagedities van de krant te vinden waren, bleven hoge toppen scheren. Wij bieden u graag de meest markante afleveringen aan!

Door Peter Van Hooydonck

Bij de start van het jaar krijgt de inwonende gepensioneerde heimwee naar zijn makkers in het *gesticht* en verlaat het huis. In de tweede gag treft de mond-en-klauwzeer de familie Snoek en moeten zij hun huis verlaten, omdat het moet ontsmet worden. In 1951-52 woedde in België en Nederland een ware epidemie van deze virale ziekte onder het vee. De ziekte was nauwelijks gevaarlijk voor de mens. Grappig is de manier waarop Vandersteen de ziekte uitbeeldt: de personages dragen windels rond de voeten en het hoofd!

Krantenartikel over het effect van de mond-en-klauwzeer op de veehandel

MOEILIJKE HANDEL OP DE GROOTVEEMARKT

De grote aanvoer op de rundermarkt bracht een onbehaaglijke stemming. Er waren slechts weinige extra-dieren, die dan ook vlot verkocht werden. Maar het gros behoorde tot de minderwaardige soort. Men kon vaststellen dat vele dieren amper hersteld waren van het mond- en klauwzeer en dat een goede aarding en een verblijf op stal hun veel deugd zou gedaan hebben. Maar hier ook ziet de kweker er tegen op hoge prijzen te betalen voor veevoeders.

Het blijkt dat de OCRA deze week zijn aanbestedingen voor inlands vlees zal hernemen. Dit was ook de reden dat de prijzen min of meer op peil bleven.

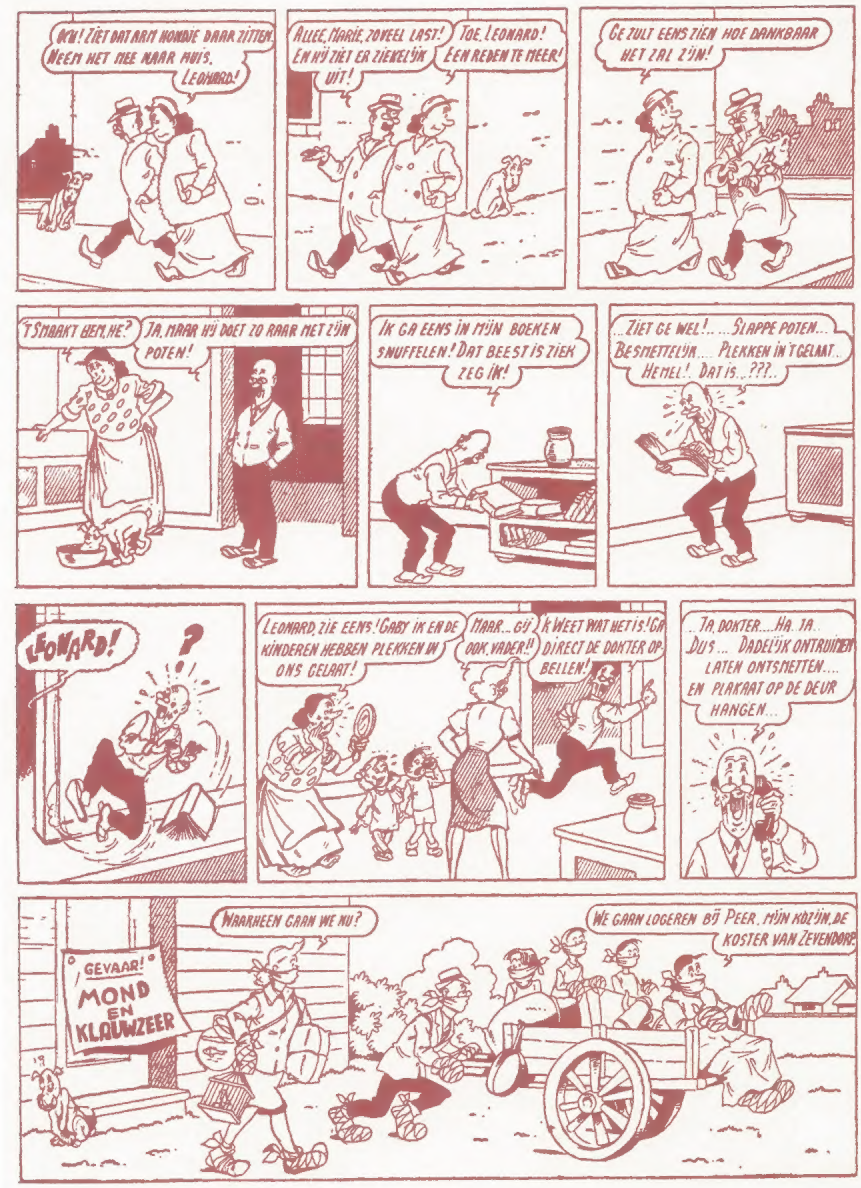
OH! ZIET DAT ARM WONDJE DAAR ZITTEN. NEEM HET MEE NAAR HUIS, LEONARD!
ALLEE, MARIE, ZOVEEL LAST! EN HIJ ZIET ER ZIEKELIJK UIT!
TOE, LEONARD! EEN REDEN TE MEER!
GE ZULT EENS ZIEN HOE DANKBAAR HET ZAL ZIJN!
'T SMAAKT GEEN, HE?
JA, MAAR HIJ DOET ZO RAAR MET ZIJN POTEN!
IK GA EENS IN MIJN BOEKEN SNUFFELEN! DAT BEEST IS ZIEK ZEG IK!
...ZIET GE WEL!... ...SLAPPE POTEN... BESMETTELIJK... PLEKKEN IN 'T GELAAT... HEMEL! DAT IS...???...
LEONARD!
?
LEONARD, ZIE EENS! GABY IK EN DE KINDEREN HEBBEN PLEKKEN IN ONS GELAAT!
MAAR... GIJ OOK, VADER!!
IK WEET WAT HET IS! GA DIRECT DE DOKTER OP BELLEN!
...JA, DOKTER... HA, JA... DUS... DADELIJK ONTRUIMEN LATEN ONTSMETTEN... EN PLAKKAAT OP DE DEUR HANGEN...
GEVAAR! MOND EN KLAUWZEER
WAARHEEN GAAN WE NU?
WE GAAN LOGEREN BIJ PEER, MIJN NEEF, DE KOSTER VAN ZEVENDORP

De mond-en klauwzeer was een probleem voor de veeboeren, maar het was niet schadelijk voor de mens. Vandersteen bracht het heel plastisch in beeld.

De Snoeks vinden tijdelijk onderdak bij hun kozijn, Peer de koster en zijn pinnige en achterbakse vrouw Colet. De passieve Peer leest voortdurend voor uit zijn bijbel, waarbij hij rake vergelijkingen maakt. Maar het is zijn *degoutante* echtgenote die de centrale rol opneemt in een 5-tal afleveringen. Zij laat Leonard kilo's aardappelen schillen en verkoopt ze dan verder met winst, zij laat hem hout klieven, het *putteke* leegscheppen en andere klusjes opknappen, terwijl zij bazig in haar luie stoel zit. Stilaan begint het verzet te groeien en wordt een vuurpijl onder haar stoel gelegd. Leonard moet vluchten in een taxi met nummerplaat 697381, de eigen nummerplaat van

Leonard Snoek vlucht weg in de auto met de nummerplaat van Vandersteens eigen wagen

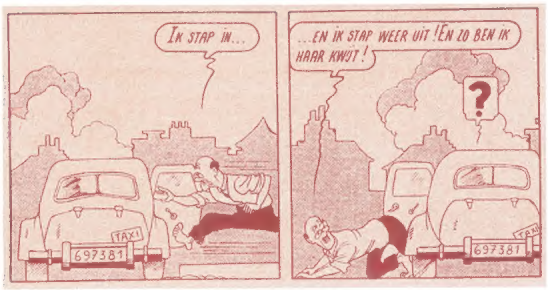

Willy Vandersteen. In de verwarring wordt Marie in de gevangenis opgesloten. Wanneer Leonard haar wil bevrijden, belandt hij zélf achter de tralies.

DAAR HUN WONING MOET ONTSMET WORDEN, IS DE FAMILIE SNOEK 'N TIJDJE TE GAST BIJ HUN KOZIJN, PEER DE KOSTER.
PEER, DE PATATTEN MOETEN GESCHILD WORDEN!
MIJN EITER IS VOOR ROUWKLACHT GESTEND, MIJN LUIT VOOR GE-WEEN...
..HEU..WIL IK ZE....
GE HEBT BETER MANIEREN DAN IK DACHT, LEONARD!
IS 'T WAAR, COLET??
SCHIL ZE NOG WAT DUNNER, EN DAN ZAL 'T HEEL GOED ZIJN!
GA EENS BIJ DE BUREN BELLEN, EN ZEG DAT ZE DIT BRIEFJE MOETEN LEZEN...
HIER ZIJN ER NOG EEN PARR!...
...DE KRAMP... IK KAN NIET MEER...
EEN VADSIGE HAND KWEEKT ARMOE, DE HAND DER VLIJTIGEN MAAKT RIJK...
WAT IS 'T MET LEONARD? ZIJN ADEM ZET KOLEN IN VUUR, UIT ZIJN BEK STIJGEN VLAMMEN OMHOOG...
ER KOMT GEEN EINDE AAN, IK MUIS ER EENS UIT!
'K ZAL ZE WEL BUITEN KRIJGEN! DE SCHILLEN KOOK IK MEE IN HUN ETEN!
HIER SCHILT MEN AARDAPPELEN 1 FR. DE MAND.

De eerste gag met Peer de koster en zijn afschuwelijke echtgenote. Een mooi voorbeeld van de uitstekende afwerking van de gags uit die periode.

De familie SNOEK

...POOT UITSTEKEN OM KAARTEN VOOR MIJN CIRK TE VERKOPEN... HEB U OOK GEHOLPEN...
...MEESTE CHANCE BIJ LEVERANCIERS...EN BIJ LEDEN VLAAMSE TOERISTENBOND... BOND VAN HET H.HART...KROOSTRIJKE GEZINNEN...
WIJ KUNNEN NIET ANDERS, ZIET DAT GE ZE KWIJT GERAAKT!
ZEKER, GEEF ME MAAR EEN KAART. MAAR, À PROPOS, HEBT GE ONZE NIEUWE KOOKPOTTEN AL GEZIEN?
DIE KRUIWAGEN HAD IK VROEG OF LAAT TOCH NODIG!
GE ZULT ER CONTENT VAN ZIJN, MENEER SNOEK! ZAL 'T GAAN?
HET GAAT GOED! DE SUKKEL VAN EEN ADEMAR ZAL CONTENT ZIJN!
VODDENHUIS
VERTONING AFGELAST. TERUGBETALING AAN DE KAS.
KAS
CIRKUS KRAB
MAAR ADEMAR! WAAR IS UW CIRK NU?
...HEB GEEN CIRK NODIG...LAAT ALLEEN KAARTEN VERKOPEN...BETAAL ZE TERUG AAN DIE 'T KOMEN VRAGEN...VERDIEN ZO GENOEG...HELFT BLIJFT ACHTERWEGE...
MAAR LEONARD TOCH, WAT HEBT GE U ALLEMAAL LATEN AANSMEREN... EEN BRIEVENBUS OOK AL!?
HEU...DE MAN HAD 3 KAARTEN GEKOCHT, HE!

▲ *Ademar Krab is back in town, met dit voorbeeld van oplichterij.*
Originele tekening met blauw kleurpotlood voor de zones waarin een raster moest komen.

De familie SNOEK

Na deze mini-reeks snijden we weer een nieuw hoofdstuk aan. Ademar Krab is terug van zijn circus-toer en heeft goed geboerd. Hij gaat Leonard uit de nor halen, en vraagt hem om kaarten voor zijn circusvoorstellingen te verkopen. De brave Snoek gaat hier schuldbewust op in, maar laat zich van alles aansmeren, inclusief een grote brievenbus. Achteraf blijkt Ademar helemaal géén voorstellingen te geven. Krab is geen haar veranderd en bedenkt louche manieren om aan geld te komen. Zo organiseert hij tijdens een bokswedstrijd een AK *Kruis-collecte*, wat uiteindelijk een inzameling voor hemzelf blijkt te zijn (AK is Ademar Krab).

Voorjaar: grote schoonmaak in Vlaanderen en contreien. Ademar zorgt ervoor dat twee medewerkers van Leonards kantoor komen helpen zodat hij zélf geen poot moet uitsteken: de directeur laat het er niet bij en zwaait vervaarlijk met een zware hamer!In de gag van 12 april 1952 zijn de klokken van Rome langs geweest, Paastijd dus. Ademar kaapt alle chocolade eieren weg en weet met een list de sleutel van de wijnkelder te bemachtigen door de kleinkinderen van Leonard met de eitjes te paaien. Het is hoog tijd dat Leonard Snoek zijn assertiviteit aanscherpt en hij gaat zich verdiepen in boeken om zijn persoonlijkheid te ontwikkelen. Dit heeft onmiddellijk succes: hij dwingt Ademar op het land de ploeg te trekken als een paard. Lezen blijkt voor Leonard niet altijd het gewenste effect te hebben: op een terrasje krijgt hij het aan de stok met de schrijver van het boek en krijgt er van langs. Ook wanneer hij zich waagt aan de lectuur van een boek over filosofie, begint hij zich in te beelden dat hij een worm is: hij is zelfs bang van de kippen. Ademar probeert hem te genezen, maar Leonard blijft de kippen ontvluchten.

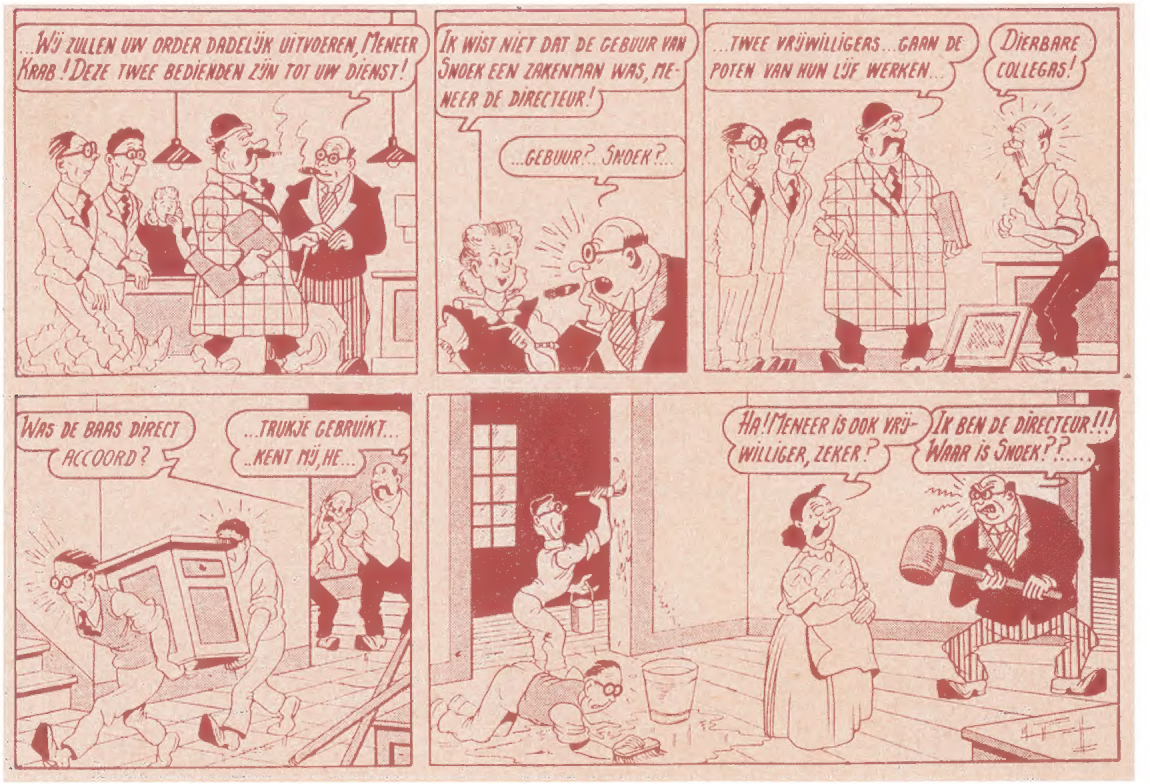
...Wij zullen uw order dadelijk uitvoeren, Meneer Krab! Deze twee bedienden zijn tot uw dienst!
Ik wist niet dat de gebuur van Snoek een zakenman was, meneer de directeur!
...gebuur?.. Snoek?...
...twee vrijwilligers... gaan de poten van hun lijf werken...
Dierbare collegas!
Was de baas direct accoord?
...truukje gebruikt... ..kent mij, he...
Ha! Meneer is ook vrijwilliger, zeker?
Ik ben de directeur!!! Waar is Snoek??.....

De arrogante Ademar vordert twee brave klerken op. De directeur kan er niet om lachen, en Leonard moet het ontgelden.

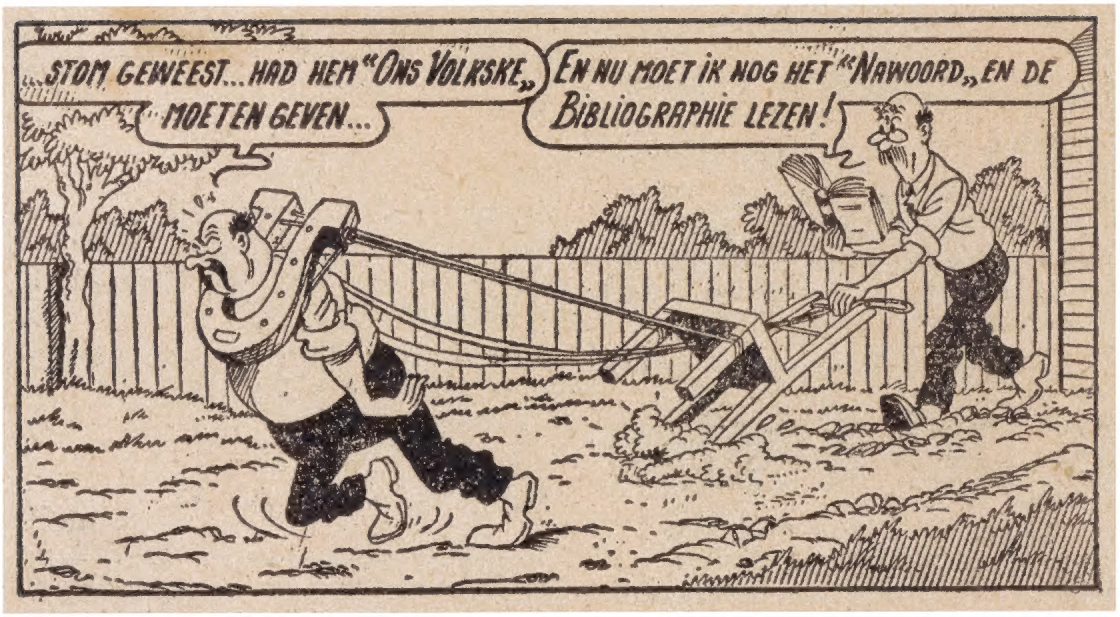

De gagplaat van 7 juni 1952 staat helemaal in het teken van vaderdag. Volgens de traditie wordt deze feestdag gevierd op de tweede zondag van juni, in 1952 was dat 8 juni. De hele familie zweert samen, Leonard voelt zich uitgesloten, maar op het einde wordt hij toch met een cadeautje bedacht.

In juni krijgen we nog twee situaties rond de lotgevallen van Leonard en Ademar in een figurantenrol in een toneelstuk. Vooral de mop waarin Ademar een been breekt en in een bed op de *bühne* wordt gerold is zeer geslaagd.

De vakantieperiode breekt aan en de volgende 5 gags staan in het teken van de zwoele, warme zomer. Het begint met een aflevering waar Ademar Leonard en zijn kleinkinderen meeneemt

▲ *De rol van toneelacteur ging Ademar en Leonard niet helemaal goed af.*

naar een zwemvijver, waar hij, zoals achteraf blijkt, ooit eens is weggejaagd.
Twee platen zijn gekoppeld: de listige Ademar heeft een grote voorraad strooien hoeden gekocht en door bedrieglijke advertenties te plaatsen, slaagt hij er telkens in Leonard een groot aantal te doen kopen, uiteraard tot wanhoop van onze brave huisvader. ▸

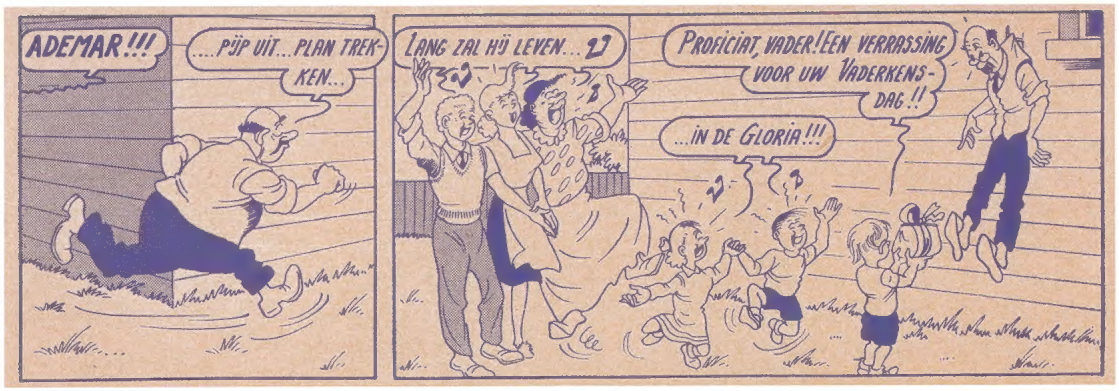

▲ *Leonard wordt niet vergeten als het vaderdag is.*

De listige Ademar slaagt er steeds opnieuw in geld te verdienen ten koste van zijn brave buren!

...OPGEKOCHT AAN 10 FRANK...ZULLEN MET DEES WARMTE WEER MODE WORDEN...
HIJ ZAL ER ZIJN BROEK AAN SCHEUREN!
GE ZEGT DAT AL, LEONARD! LEES HIER EENS...
PARTIJ STROHOEDEN (TITSEN)
TE KOOP GEVRAAGD
25 FR. 'T STUK
ADRES-BUREEL BLAD.
IK GA DIE PARTIJ VAN ADEMAR KOPEN! WE GAAN ER ONS VACANTIEREIS UITHALEN!
IK HEB EEN LIEFHEBBER VOOR DE HELE PARTIJ! IK BIED U 12,50 FR!
VERKOOP ZE NIET
15 FR DAN!
...ZIJT EEN LEPE...ALLEE, 20 FRANK OMDAT GIJ 'T ZIJT...EN ENE CADEAU VOOR U...
DIRECT THUIS AFLEVEREN, HE! IK GA NOG RAP EEN BOODSCHAP DOEN!
EEN WINST VAN 5000 BILLEKES, DAT RAAPT GE ELKE DAG NIET OP!
MET WIE?...HA, MET ADEMAR KRAB...JA...IK LUISTER...
ANNONCEN
WAT!?? ADEMAR PLAATSTE ZELF DIE AANKONDIGING!??
JA, EN HIJ IS VAN GEDACHT VERANDERD! HIJ KOOPT NIET!
...WAS NOG EEN KLEINTJE VERGETEN...

Een *degoutant* voorbeeld van Ademars verregaande arrogantie en Leonard die de klappen moet opvangen, vinden we in de gag waarin Ademar in een restaurant glazen bier bestelt en ze door Leonard telkens laat vervangen omdat er een vlieg in zit. De ober wordt het beu en keilt een soepterrine over het hoofd van onze ongelukkige anti-held. Twee jaar eerder dan in Vlaanderen, startte Nederland in 1951 met de eerste televisie-uitzendingen. Meer precies vond de eerste uitzending plaats op 2 oktober 1951. De beeldsignalen werden door de televisietoren van Bussum via straalverbinding verder verspreid. De weinige televisietoestellen konden deze pioniersprogramma's dan volgen. In Vlaanderen was het wachten tot 31 oktober 1953, vooraleer uitzendingen een feit waren. In Nederland werden de eerste televisieposten in 1952 te koop aangeboden en Ademar Krab levert er één aan de Snoeks. Uiteraard hebben ze geen ontvangst in Vlaanderen, en de hele bende rijdt met het toestel en de antenne op de fiets, richting Nederland: een hilarisch tafereel!

De familie SNOEK

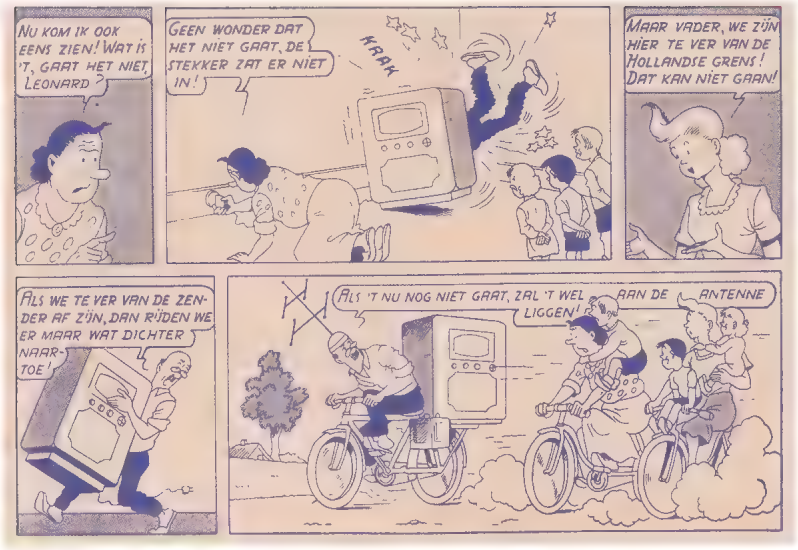
NU KOM IK OOK EENS ZIEN! WAT IS 'T, GAAT HET NIET, LEONARD?
GEEN WONDER DAT HET NIET GAAT, DE STEKKER ZAT ER NIET IN!
KRAK
MAAR VADER, WE ZIJN HIER TE VER VAN DE HOLLANDSE GRENS! DAT KAN NIET GAAN!
ALS WE TE VER VAN DE ZENDER AF ZIJN, DAN RIJDEN WE ER MAAR WAT DICHTER NAARTOE!
ALS 'T NU NOG NIET GAAT, ZAL 'T WEL LIGGEN!
AAN DE ANTENNE

In 1952 was een televisietoestel nog een grotendeels onbekend apparaat. De Snoeks rijden ermee naar Nederland in de hoop een uitzending te kunnen opvangen.

Nog steeds in de vakantiesfeer, neemt Ademar de Snoeks mee naar Zwitserland. De onverbeterlijke Ademar laat zich voorttrekken op de helling, maar Leonard is hem te slim af en laat Ademar een zware rotsblok omhoog trekken, een hergebruik van een oude Tori-gag uit de *Bravo!*-periode.

TORI op jacht
DA LIEVER JAGEN DAN HIER ZOO TE LIGGEN LUIEREN!
FLINK ZOO! GE ZIJT EEN MAN!
HOUD HET TOUW STEVIG VAST IK GA IN DE SPELONKEN AAN DE BERGWAND NAAR EIEREN ZOEKEN!
VERDORIE DAT BEGINT EEN ZWARE KARWEI TE WORDEN!
EN WAT BLIJFT TORI LANGWEG! HIJ HEEFT ZIJN EIEREN (LEKKER BUT)

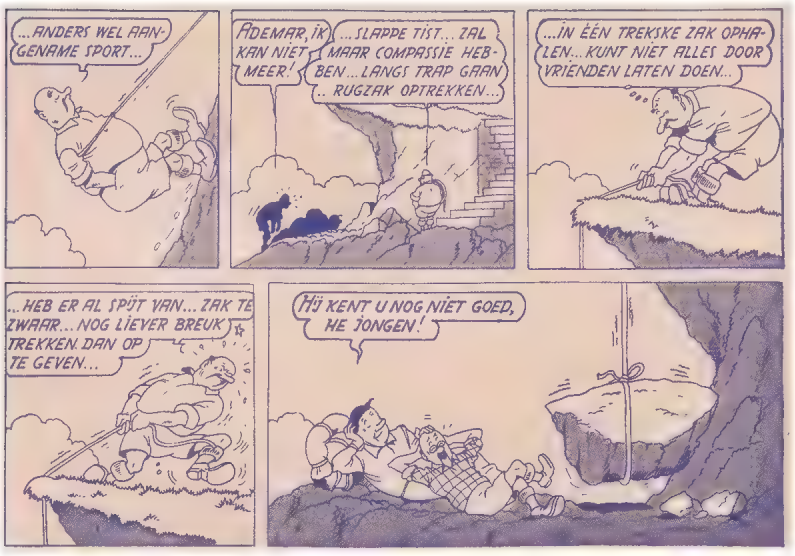
...ANDERS WEL AANGENAME SPORT...
ADEMAR, IK KAN NIET MEER!
...SLAPPE TIST... ZAL MAAR COMPASSIE HEBBEN... LANGS TRAP GAAN .. RUGZAK OPTREKKEN...
...IN ÉÉN TREKSKE ZAK OPHALEN... KUNT NIET ALLES DOOR VRIENDEN LATEN DOEN...
...HEB ER AL SPIJT VAN... ZAK TE ZWAAR... NOG LIEVER BREUK TREKKEN DAN OP TE GEVEN...
HIJ KENT U NOG NIET GOED, HE JONGEN!

De aflevering van Tori die Vandersteen inspireerde voor de Snoekgag hiernaast

Voor één keer betaalt de luie Ademar het gelag!

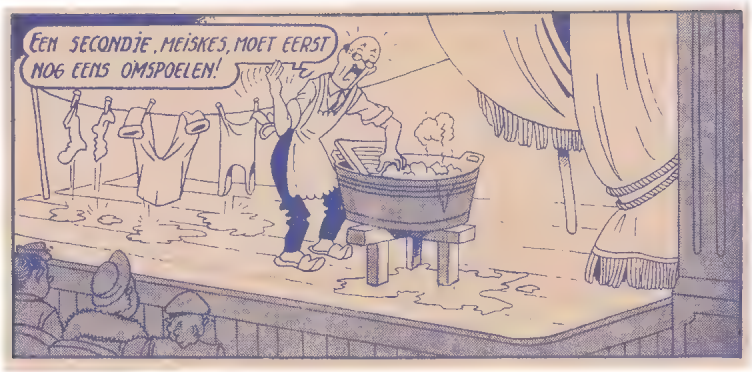

In september 1952 verschijnen twee gags waarin Ademar Marie Snoek leert autorijden. Blijkbaar vinden haar lessen plaats in Antwerpen, want zij wil in haar zeepkist afdraaien naar de Meir, de grote commerciële ader in de sinjorenstad. Wanneer Marie de gloednieuwe luxe-auto van Ademar in de prak rijdt, is het afgelopen met de pret.

Oktober 1952: in Vlaanderen worden gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd. Een perfecte insteek om een nieuwe serie moppen rond te verzinnen. De Snoeks hebben politieke ambities want Leonard wordt sterk aangemoedigd om zich kandidaat te stellen. Marie raadt hem aan op straat met een bord rond te lopen zoals dat in de Verenigde Staten gebeurde bij de verkiezing van de president. De Amerikaanse kandidaat generaal Dwight D. Eisenhower, werd in 1952 verkozen tot president van de VSA. Zijn bijnaam was Ike, en typisch voor de campagne waren de bordjes met *I Like Ike*, een goed bekkende slogan.

Ademar Krab zet zijn beste beentje voor om Leonard in een goed daglicht te stellen. Hij bedenkt een scenario waarbij hij iemand laat verdrinken in het stedelijk wembad, en waar Leonard dan kan optreden als redder in nood. Zoals te verwachten draait alles verkeerd uit, niet in het minst omdat er... geen water in het bad zit! Leonard probeert ook de vrouwengilde te charmeren door op de *bühne* de was te doen. Op de verkiezingsdag breekt het uur van de waarheid aan: niet Leonard Snoek maar zijn vrouw Marie behoort tot de verkozenen. Marie wordt zelfs

Leonard Snoek voert de Amerikaanse manier van campagne voeren in in Vlaanderen

De familie SNOEK

burgemeester, en klasseert de oude burgemeester letterlijk in de archiefkast. Haar benoeming is de aanleiding tot een hele reeks gags die lopen tot het einde van het jaar. Ze worden geweven rond de werking van de gemeentelijke diensten zoals brandweer en politie. In een aflevering moeten Leonard en Ademar een diner klaarstomen voor de gouverneur die op bezoek komt. De strip eindigt met het serveren van de soep in de chapeau buse van de gast!

Stilaan beginnen de eindejaarsfeesten in het zicht te komen. In een Sinterklaas-gag laten de kleinkinderen van Snoek hun edel hart zien en vragen alleen maar speelgoed voor de behoeftige kinderen. Ademar Krab is hierdoor zo vertederd dat hij op het dak van het huis 500 BEF schenkt aan Sinterklaas. Wanneer Ademar door de schoorsteen tuimelt, herkennen we het interieur van de woonkamer van Wim Goderis in de Varentstraat in Mortsel, met de schoorsteenmantel en het beeldje van de OLV van Smarten. ▸

◂ *In deze Sinterklaasgag valt Ademar de kamer binnen. Bemerk het beeldje op de schouwmantel.*

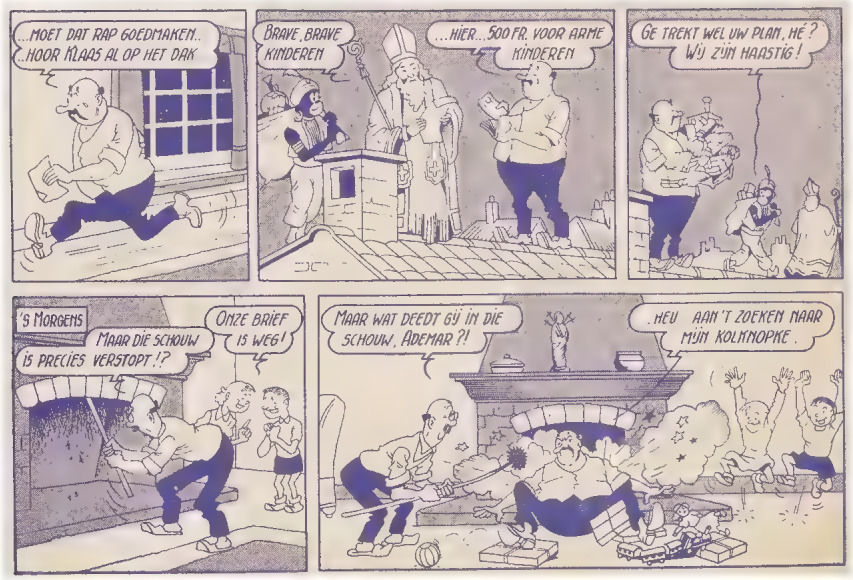
...MOET DAT RAP GOEDMAKEN.. ..HOOR KLAAS AL OP HET DAK
BRAVE, BRAVE KINDEREN
...HIER...500 FR. VOOR ARME KINDEREN
GE TREKT WEL UW PLAN, HÉ? WIJ ZIJN HAASTIG!
'S MORGENS
MAAR DIE SCHOUW IS PRECIES VERSTOPT!?
ONZE BRIEF IS WEG!
MAAR WAT DEEDT GIJ IN DIE SCHOUW, ADEMAR?!
.HEU AAN 'T ZOEKEN MAAR MIJN KOLKNOPKE.

In een even traditionele Kerstgag gaat Leonard op zoek naar een kerstboom. Hij moet twee keer betalen voor een boom en vliegt daarna van de tram omdat hij geen geld meer heeft. Uitgeput komt hij thuis waar de verkoopster een hele reeks boompjes heeft afgegeven bij Marie.

De laatste gag van het jaar staat in het teken van de verkoop van de kalender 1953, die Willy Vandersteen heeft geïllustreerd voor de *Vlaamse Vereniging van Katholieke Scouts*. De postbode prijst hem aan als een *plezante kalender* en kan er twee verkopen aan Gaby door haar complimentjes te geven. Marie koopt er één van Ademar en Leonard komt thuis met drie exemplaren!

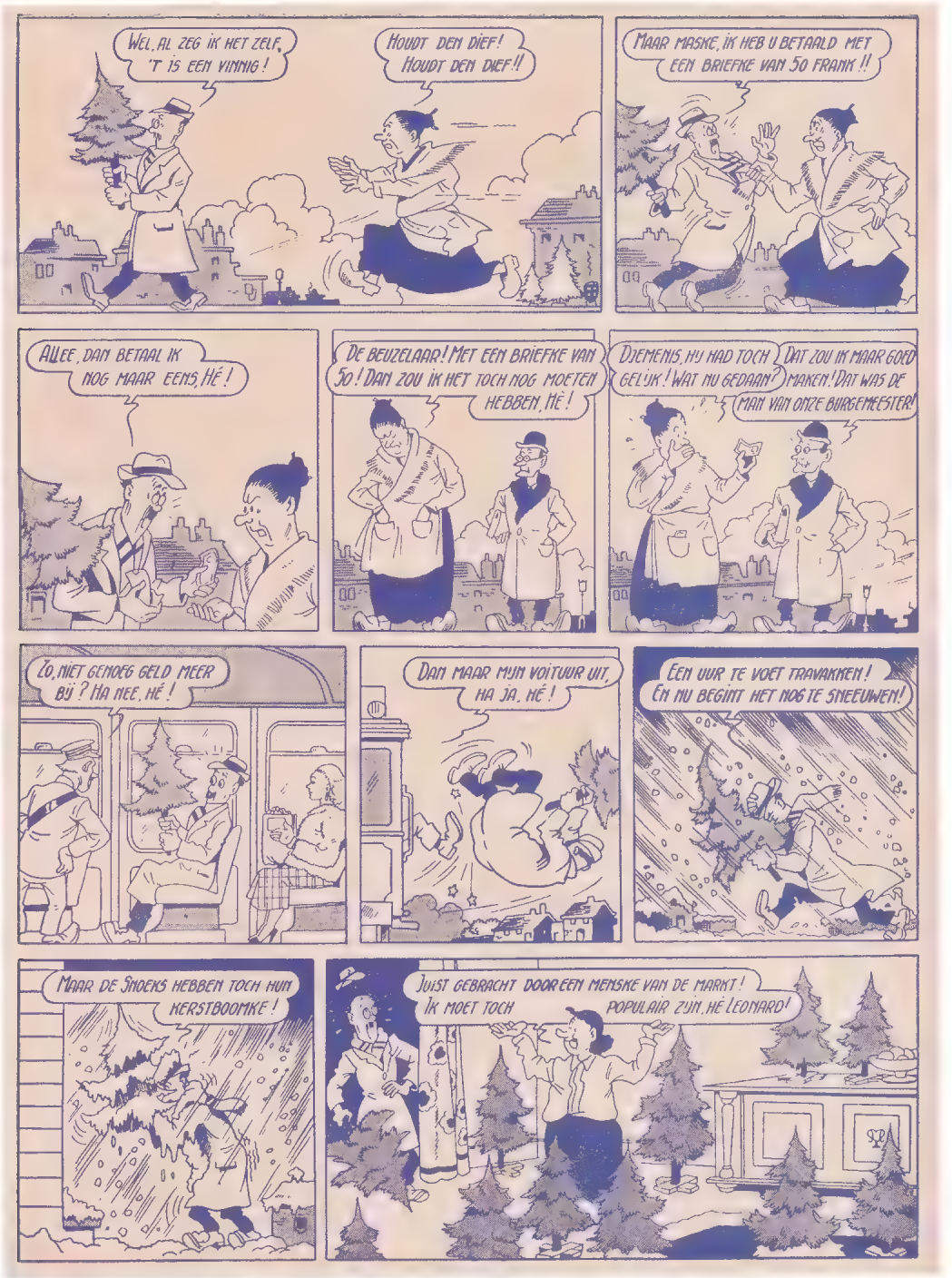
WEL, AL ZEG IK HET ZELF, 'T IS EEN VINNIG!
HOUDT DEN DIEF! HOUDT DEN DIEF!!
MAAR MASKE, IK HEB U BETAALD MET EEN BRIEFKE VAN 50 FRANK!!
ALLEE, DAN BETAAL IK NOG MAAR EENS, HÉ!
DE BEUZELAAR! MET EEN BRIEFKE VAN 50! DAN ZOU IK HET TOCH NOG MOETEN HEBBEN, HÉ!
DJEMENIS, HIJ HAD TOCH GELIJK! WAT NU GEDAAN? DAT ZOU IK MAAR GOED MAKEN! DAT WAS DE MAN VAN ONZE BURGEMEESTER!
LO, NIET GENOEG GELD MEER BIJ? HA NEE, HÉ!
DAN MAAR MIJN VOITUUR UIT, HA JA, HÉ!
EEN UUR TE VOET TRAVAKKEN! EN NU BEGINT HET NOG TE SNEEUWEN!
MAAR DE SNOEKS HEBBEN TOCH HUN KERSTBOOMKE!
JUIST GEBRACHT DOOR EEN MENSKE VAN DE MARKT! IK MOET TOCH POPULAIR ZIJN, HÉ LEONARD!

De kerstaflevering van 1952 met een onverwacht einde

De familie SNOEK

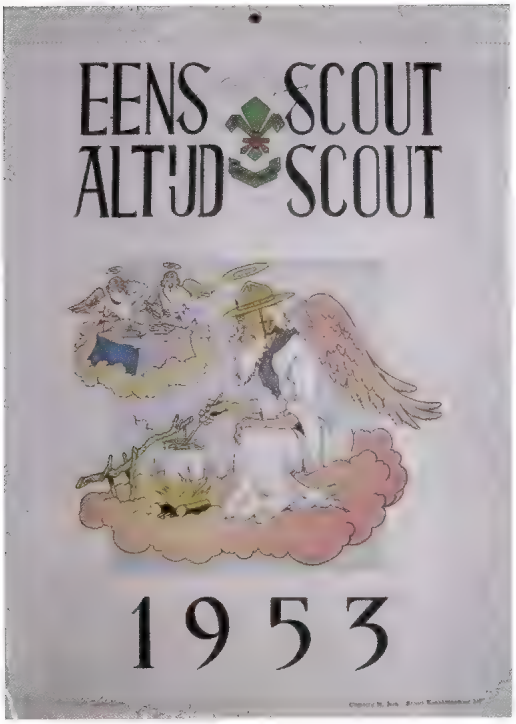

Ofschoon Vandersteen zichtbaar meer aandacht besteedt aan het taalgebruik, valt hij regelmatig door de mand en last hij enkele kleurrijke termen in zijn tekstballons. Hij heeft het dan over een *lullemassijs* (een zageman) en een *seppetrees* (een flauw vrouwmens). Het werkwoord *verdestruweren* vonden we niet in het woordenboek, maar is overduidelijk een term die *grondig vernielen* betekent. Een achterwerk noemt Vandersteen een *fortificatie*, werken is *travakken* en bluffen is *stoeffen*.

De VVKS scoutskalender 1953 die een korte rol speelt in een aflevering van Snoek

WE HEBBEN AL EEN KALENDER!
RAP AAN MIE SNOEK VERLAPPEN PAAR FRANKSKES WINNEN
KALENDER 1975
..FERME KALENDER. VOOR SLIMME MENSEN BURGEMEESTERS EN ZO
IS T WAAR, ADEMAR?
GABYYYY! ZE BELLEN!
KINNEKE, IK HEB HIER EEN PLEZANTE KALENDER
PARDON. IK BEN EEN MEVROUW!
MAAR, MEVROUWTJE, U ZIET ER NOG ZO PITTIG UIT ALS EEN BAKVIS VAN ZEVENTIEN!
GEEF ER MIJ DAN MAAR TWEE, MENEER!

EEN TEKENAAR VAN BIJ ONS:
BERCK IN CHEZ NOUS

▲ *Zeldzame reclame-affiche uit 1964, formaat 60 x 40 cm, waarvan mij slechts één exemplaar, en uitsluitend in het Frans, bekend is.*

Arthur Berckmans (1929-2020) kwam begin jaren '50 in dienst van de Lombard uitgaven met de brandende ambitie om striptekenaar te worden. Maar hij moest eerst zijn sporen verdienen en werd ingezet als illustrator bij artikels voor het weekblad *Chez Nous*. Al spoedig werd hij opgemerkt door Guy Decissy, de baas van het publiciteitsagentschap Publiart van diezelfde Lombard-groep. Hij werd binnengeloodst in het weekblad *Kuifje*, waar hij vooral publiciteitsstripjes tekent. Naast dit tekenwerk voor Publiart blijft Berck echter ook de hoop koesteren om door te breken als volwaardige striptekenaar. Begin 1958 krijgt hij zijn kans en start hij, met René Goscinny voor de scenario's, met een eigen humoristische vervolgstrip: *Pechvogel*, of de avonturen van een ogenschijnlijk alledaagse taxichauffeur. *Pechvogel* wordt een succesverhaal.

Door Philippe Mouvet

In 1956 maken de lezers van het weekblad *Kuifje* kennis met Berck (Arthur Berckmans) als nieuwe tekenaar van kleine (vervolg-) reclamestrips voor Victoria-chocolade, één van de sponsors van de Kuifje's Bons. Berck heeft een leuke, herkenbare tekenstijl die perfect bij de opdracht past. De tekenaar zal zulke stripjes in opdracht van het tekenbureau van Publiart, het reclameagentschap van Uitgeverij Lombard, tot in 1964 blijven maken. Van zijn hand zijn ook *De avonturen van Baron Stoef en de Cha-Cha's*, gelijkaardige stripjes voor de Parein-wafels (1960-64). Stoef en zijn neefjes worden meteen heel populair. Zo populair zelfs dat Publiart van hun vervolgverhaaltjes twee mooie reclamealbums zal uitbrengen: *Het standbeeldeneiland* in 1960 en *De sjeik van de woestijn* in 1964.

In 1960 krijgt Berck de opdracht om de volgende kalender van het weekblad *Kuifje* te tekenen. Tot dan waren het steeds ontwerpen van Hergé geweest, maar voor 1961 is het de bedoeling om deze jaarlijkse traditie in een vernieuwend fris en modern jasje te steken. Dat Will (Willy Maltaite) op dat ogenblik *art-director* is voor de tijdschriften van uitgeverij Lombard zal daar zeker een rol in gespeeld hebben.

Onlangs vond ik echter een tweede Berck-kalender voor 1961, in identiek dezelfde

▲ *Weekblad* Kuifje *nr. 52, 29-12-1960, met cover én kalender voor 1961 van Berck*

moderne stijl getekend, maar ditmaal voor het familieweekblad *Chez Nous*. Nooit eerder gezien! Plezierig om de twee naast elkaar te leggen, alsook de kaft van het overeenkomstige *Kuifje*-nummertje. *All in the family!* ▸

Weekblad Kuifje *nr. 52, 29-12-1960, de kalender voor 1961 van Berck*

Maar... wat is eigenlijk 'Chez Nous'?

Even terugspoelen naar 26 september 1946. Raymond Leblanc, directeur van de Brusselse Uitgeverij Lombard, heeft net een nieuw jeugdblad in de twee landstalen opgestart: *Le Journal Tintin* in het Frans en evenknie *Kuifje* in het Nederlands. De leiding van *Kuifje* heeft hij aan Karel Van Milleghem toevertrouwd. Deze laatste is goed bevriend met Willy Vandersteen en met Albert De Smaele, directeur van de Standaard uitgeverij en uitgever van het dagblad *De Standaard* waarin de avonturen van *Suske en Wiske* vanaf mei 1947 zullen verschijnen.

Het is dank zij Van Milleghem dat Willy Vandersteen vanaf nr. 38 van 1948 exclusieve avonturen van Suske en Wiske, parallel aan de dagstrip in *De Standaard*, in de weekbladen *Tintin* en *Kuifje* kan plaatsen: de fameuze 'blauwe reeks'- verhalen. Een enorm succes en tevens de doorbraak van Vandersteen in de Franstalige strip-pers.

Als in de loop van 1951 De Smaele een Franstalige versie van zijn familieweekblad **ONS VOLK** wil uitgeven is via Van Millegehem de ideale vennoot hiervoor snel gevonden: Raymond Leblanc. Het eerste nummer van **CHEZ NOUS** verschijnt op 14 februari 1952. Gezien het succes van Vandersteen in het weekblad *Tintin* en de nood aan een aantrekkelijke strip voor het nieuwe familieblad kiest de redactie voor het hernemen van *La Clé de Bronze* (*De bronzen sleutel*), dat eerder in *Tintin* was verschenen.

Als we het over 'de redactie' hebben, hebben we het eigenlijk over Jacques Van Melkebeke, die Leblanc als hoofdredacteur van *Chez Nous* heeft aangesteld. Van Melkebeke, goed bevriend met Hergé en Jacobs, was in 1946 als eerste hoofdredacteur van het weekblad *Tintin*, de Franstalige evenknie van Van Milleghem bij *Kuifje*.

Voorbeeld van Chez Nous*: nr. 3, 6-3-1952.*

Een weinig gemotiveerde hoofdredacteur voor Chez Nous

Hoe belandde Van Melkebeke nu bij *Chez Nous*? Toen hij in 1946 voor *Tintin* begon te werken was dat eigenlijk op een officieuze manier. Hergé, verantwoordelijk voor het uitwerken van het *Tintin*-project, had hem voor die functie gekozen, al werd Van Melkebeke sinds de bevrijding omwille van zijn bijdragen aan de door de Duitse bezetter gecontroleerde Brusselse krant *Le Soir*, van collaboratie beschuldigd en gezocht. Hij leefde dus ondergedoken, een tijdje zelfs op zolder bij E.P. Jacobs.

Uiteindelijk liep het toch mis. Hij kon wel op het nippertje ontsnappen toen men hem na een anonieme tip op de redactie van *Tintin* kwam arresteren, maar belandde kort daarna toch voor de rechter. Van Melkebeke verdween voor enkele jaren in de gevangenis, met als toemaatje een flinke geldboete die hij de Belgische staat verschuldigd was. Om hem te vervangen nam Raymond Leblanc dan maar André Fernez in dienst als officiële hoofdredacteur van *Tintin*, dik tegen de zin van Hergé.

Na zijn straf te hebben uitgezeten had Van Melkebeke wel nog steeds zijn schuld af te betalen. Het bedrag werd hem uiteindelijk geleend door Leblanc, die hem ook meteen een mogelijkheid bood om de lening terug te betalen: vanaf begin 1952 hoofdredacteur worden van *Chez Nous*...!

Voor de gecultiveerde, erudiete schilder-kunstenaar-journalist Van Melkebeke is de job niet echt een uitdaging: misschien vond hij dit eigenlijk wel hersendodend. Het publiek waarvoor *Chez Nous* bestemd was, interesseerde hem niet. Maar goed, er was een schuld af te betalen...

Illustratoren gezocht

Chez Nous werd, net als *Ons Volk*, een echt familieblad met een gevarieerde inhoud. Naast een pagina vervolgstrip (*La clé de bronze*) en vanaf nr. 31 van 18 september 1952 ook *Les farces de Titi et Toto* (hernemingen van gagstrips van *Fee en Fonske* van Bob De Moor uit *Tintin* en *Kuifje*, die gelijktijdig ook in *Ons Volk* verschijnen), zijn er reportages allerhande, kronieken over uiteenlopende onderwerpen, een vervolgroman, en wekelijkse korte verhalen. Voor het illustreren van de meeste rubrieken van het blad worden foto's gebruikt, maar korte verhalen dienen toch nog van illustraties voorzien te worden. In 1952 neemt Jacques Van Melkebeke, weliswaar anoniem, zelf al deze illustraties voor zijn rekening. Illustraties die, het moet gezegd worden, dikwijls heel somber en academisch zijn uitgewerkt, maar in hun genre toch opmerkelijk goed zijn.

Illustratie door Van Melkebeke in Chez Nous, *nr. 28 , 1952.*

Illustratie door Van Melkebeke in Chez Nous, *nr. 31 , 1952.*

Gedurende de eerste jaren van het blad evolueert er eigenlijk weinig. De formule blijkt te werken bij het doelpubliek. Wat strips betreft wordt de *Suske en Wiske*-strip vanaf nr. 27 van 8 juli 1954 vervangen door de avonturen van *Bessy*, die parallel verschijnen aan de afleveringen in *Ons Volk*. De laatste gag van *Titi et Toto* was ondertussen in nr. 37 van 10 september 1953 verschenen.

De gagstrip *Ninette et Titi*, een nieuwe, exclusieve creatie van François Craenhals voor *Chez Nous*, wordt wekelijks vanaf nr. 4 van 26 januari 1956 in het blad gepubliceerd. Voor het illustreren van de kortverhalen worden vanaf 8 december 1955 ook sporadisch, en vanaf nr. 4 van 1956 zowat wekelijks, nieuwe medewerkers ingeschakeld. Onder deze medewerkers vinden we zowel tekenaars die reeds voor het weekblad *Kuifje* of voor Publiart tekenen, alsook jonge beginnende tekenaars die eerst als illustratoren voor *Chez Nous* proefdraaien vooraleer ingeschakeld te worden voor opdrachten bij Publiart of *Kuifje*. Zo vinden we in de loop van de tweede helft van de jaren '50 (al of niet anoniem) illustraties van Raymond Reding, Jean Graton, Ghion, Dino Attanasio, Fred Funcken, Aidans, Louis Haché of nog Berck in *Chez Nous* (alsook deels in *Ons Volk*).

Terug bij Berck

In *Brabant Strip Magazine* nr. 129 van juni 2005 verscheen een interview van Berck door Kurt Morrissens, waarin de tekenaar zijn werk voor *Chez Nous* toelichtte:

'Aanvankelijk wou ik kunstschilder worden, maar na de oorlog stelde ik mijn droom wat bij aan de realiteit. Ik was zeer jong toen ik begin jaren '50 mijn kandidatuur ging stellen bij uitgeverij Lombard, ik wilde graag met realistische strips aan de slag gaan bij Kuifje. *Zo had ik al een verhaal getekend over De leeuw van Vlaanderen. Toenmalig art-director meneer Evany (Eugène Van Nyverseel), heeft me dan gezegd dat ik wel talent had, maar niet genoeg om bij* Tintin *te beginnen. Hij heeft mij doorgestuurd naar* Chez Nous. *Daar vroegen ze iemand om illustraties te maken bij de artikels. Ik ben me daar gaan presenteren met mijn* Pro Apostolis*-werk. Door mijn klassieke opleiding kon ik realistisch tekenen: ze waren gecharmeerd en ik werd aangenomen. Vanaf dat ogenblik ging ik daar regelmatig mijn tekeningen afgeven.*
Tot op een dag meneer Decissy, de grote baas van Publiart - de publiciteitsdienst van Tintin *- mij daar zag zitten. Hij vroeg me of ik tekenaar was, waarop ik positief antwoordde. Tot mijn grote verwondering stelde hij me voor om bij hem te komen werken.'... 'Het heeft niet lang geduurd of ze kwamen al af met een contract waarvoor ik bij Raymond Leblanc moest zijn.'*

Zo ging de bal aan het rollen richting succestekenaar in het weekblad *Kuifje* in 1960, en zijn wij terug bij de twee Berck-kalenders van 1961.

▲ *Illustratie door Berck, over een dubbele pagina van* Chez Nous, *nr. 44, 1956.*

Nog Berck-kalenders?

Er is tot nu toe bitter weinig bekend over de illustratieve bijdragen van tekenaars van het weekblad *Kuifje* aan het familieblad *Chez Nous*.

Wat betreft de kalenders weten we dat ze zowel voor *Chez Nous* als voor *Ons Volk* werden gebruikt. Voor de eerste vier (1953, 1954, 1955 en 1956) werden foto's als illustraties gebruikt (met een toegevoegde illustratie van Pil bij de foto voor 1956).

Vanaf het jaar daarop worden geen foto's meer gebruikt en kiest men resoluut voor een grote, getekende illustratie. Berck mag meteen de spits afbijten met de kalender van 1957 (nr. 52/1956). Verder tekent Berck ook die van 1958 (nr. 52/1957) en 1959 (nr. 52/1958), in uiteenlopende grafische stijlen die we van de tekenaar niet gewoon zijn. De kalender van 1960 wordt door Charlie Delhauteur getekend (nr. 53/1959), maar die van 1961 is er dus weer een door Berck. Wat we (nog) niet weten is of er nadien nog andere kalenders door striptekenaars gemaakt zijn. U wel?

Chez Nous (en bij uitbreiding ook *Ons Volk*), een onontgonnen stripgebied... Voer dus voor de strip-archeologen onder ons. Wij ontvangen graag jullie weetjes en info's rond dit onderwerp! ▸

▲ *Kalender voor 1957 door Berck, in* Ons Volk.

▲ *Kalender voor 1958 door Berck in* Ons Volk.

▲ *Kalender voor 1959 door Berck in* Chez Nous.

▲ *Kalender voor 1961 door Berck in* Chez Nous.

Stripverzamelaars zijn steeds op zoek naar unieke objecten, naar uitzonderlijke albums, naar speciale tekeningen. Dat is de drijfveer van elke verzamelaar: iets bezitten dat niemand anders heeft en daar apetrots op zijn. In de stripwereld is dat niet anders. Maar vele stripverzamelaars trekken hun neus op voor huisvlijt. Met deze term wordt alles samengevat wat een vaak onbekende liefhebber *in illo tempore* zélf heeft vervaardigd, meestal als uiting van een verregaande liefde voor de strip. Toegegeven, sommige objecten zijn stuntelig gemaakt. Maar andere zijn dan weer pareltjes van creativiteit en vindingrijkheid, of gewoon technisch vernuftig in elkaar gestoken.

Een merkwaardige collectie KUIFJE

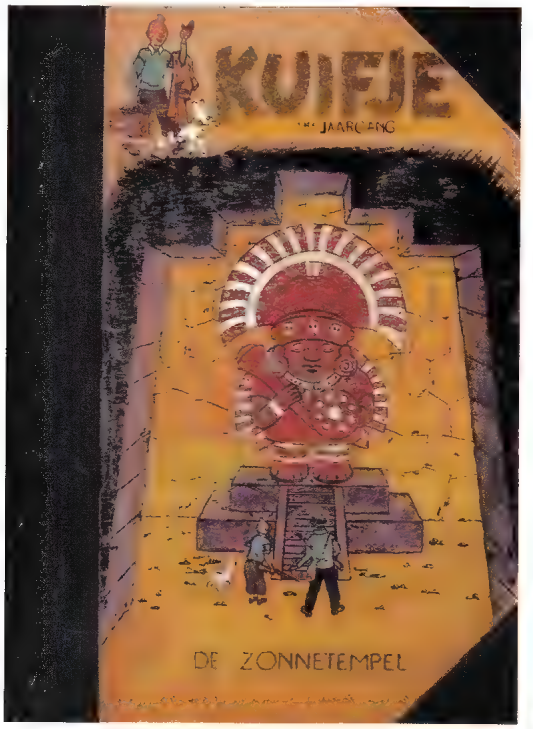

Huisvlijt dus. Met deze nieuwe rubriek in *StripKiosk* willen we de ultieme eer betuigen aan de inspanningen van amateurs uit vervlogen tijden. De eerste aflevering wijden we aan het weekblad *Kuifje*.

Door Peter Van Hooydonck

Voor de zoveelste keer maakte ik me klaar om te gaan kijken naar een collectie weekbladen *Kuifje*. Let wel, het is altijd een groot genoegen om de eerste jaargangen van *Kuifje* door je handen te laten gaan, maar de eigenaar zei me dat ze ingebonden waren en dat de tand des tijds zijn werk had gedaan. Toch maar eens langsgaan...

Op de tafel lagen zes bundels. Op het eerste zicht doorleefde amateurbundels. Maar er was toch iets intrigerends aan dat ik niet meteen kon plaatsen. Op de kaft was een voorplaat van een Kuifje-nummer aangebracht, wat je wel meer ziet. Maar normaal zit het nummer waarvoor de cover was gebruikt, niet meer mee in de bundeling. Hier was dat nummer gewoon mee ingebonden. Bij nader toezicht bleken er afwijkingen te zitten in deze voorplaten. Toen werd duidelijk dat de voorplaten er niet opgekleefd waren, maar dat het originele, geschilderde tekeningen waren, precies overgenomen van bestaande *Kuifje*-nummers. Uiteraard waren er kleine verschillen, maar het was goed gedaan. Ik was nieuwsgierig geworden naar de oorsprong van dit laborieuze project, en vroeg de eigenaar of hij meer wist? En dan kwamen de herinneringen naar boven. Hij was abonnee van het weekblad en wilde zo graag albums hebben zoals ze toen verschenen. Hij vroeg aan een Engelstalige vriend, die ook boekbinder was, én een handige artiest, om de kaften te versieren met replica's van bestaande *Kuifje*-kaften. Het resultaat is een set van zes boeken met unieke covers. Om de kwetsbare, in waterverf geschilderde kaften te beschermen, werden ze overtrokken met cellofaan. Mettertijd is de cellofaan op verschillende plaatsen losgekomen, maar de covers werden al bij al nog goed bewaard. Opeens stond de eigenaar op en ging een brief halen. Het was een brief uit 1952, van de Engelse artiest, waarin deze uitvoerig toelichtte hoe hij te werk was gegaan en hoelang hij had gewerkt aan dit karwei. Het is dan toch nog een gezellige namiddag geworden.

◂ *Linkerpagina: album 1 met de nummers van de jaargang 1946*

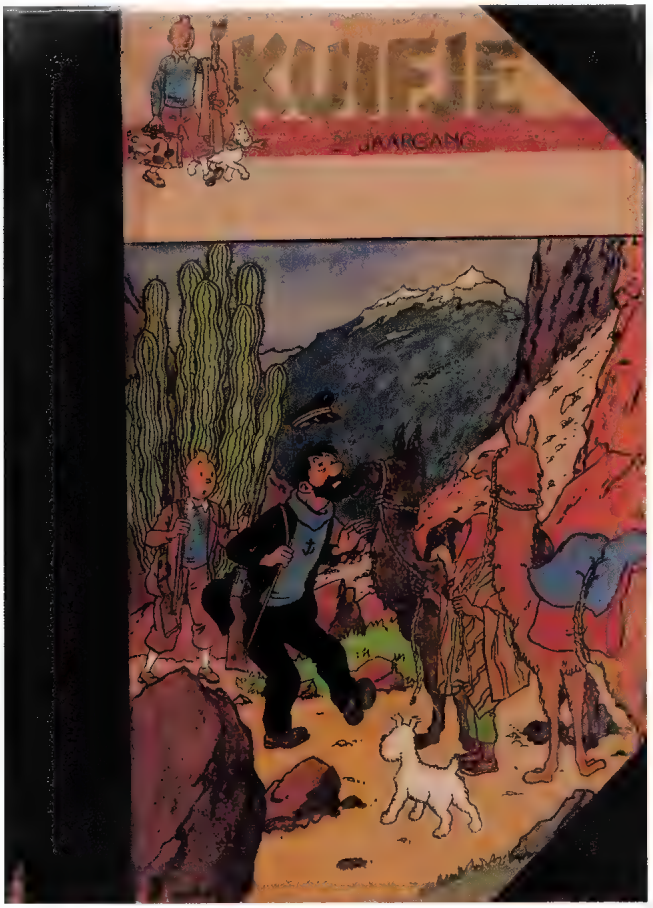

▴ *Album 2 met de nummers van de jaargang 1947*

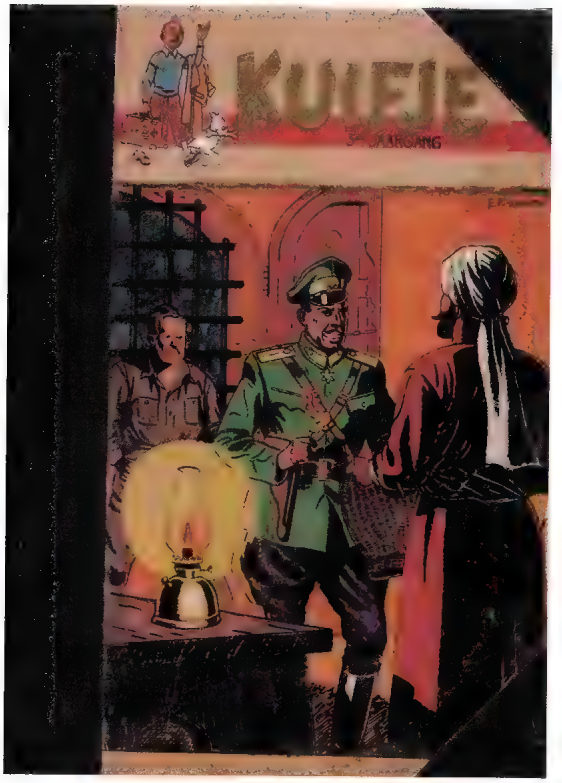

Album 3 met de nummers van de jaargang 1948

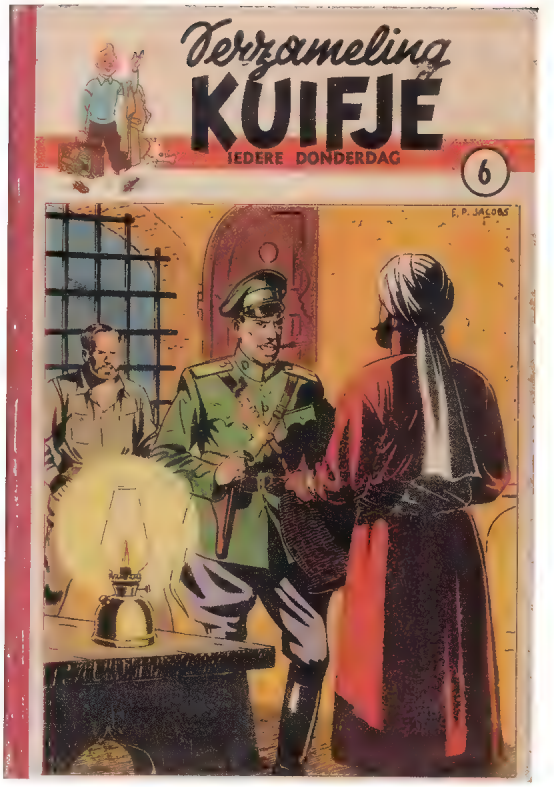

Kuifje *Verzamelde nummers, album 6, waarop de man zich gebaseerd had om het album te versieren*

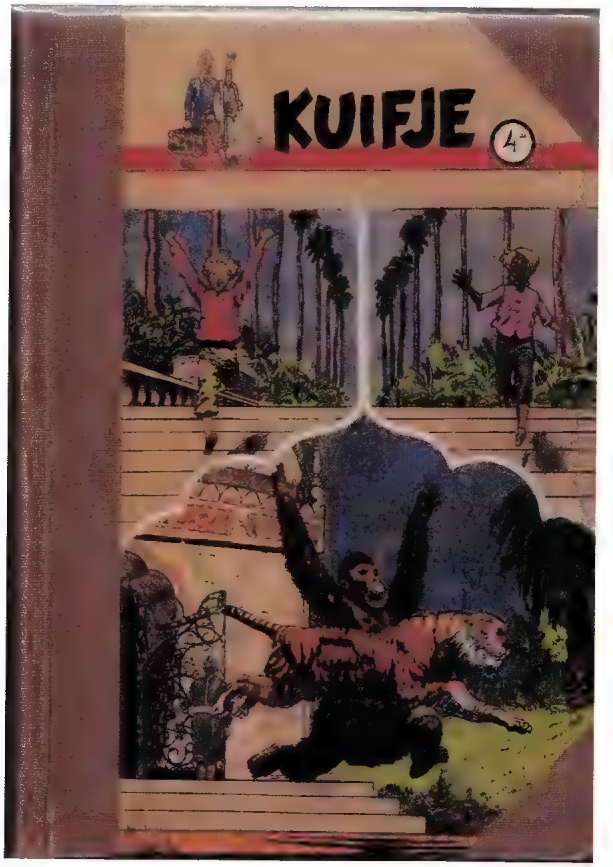

Album 4 met de nummers van de jaargang 1949

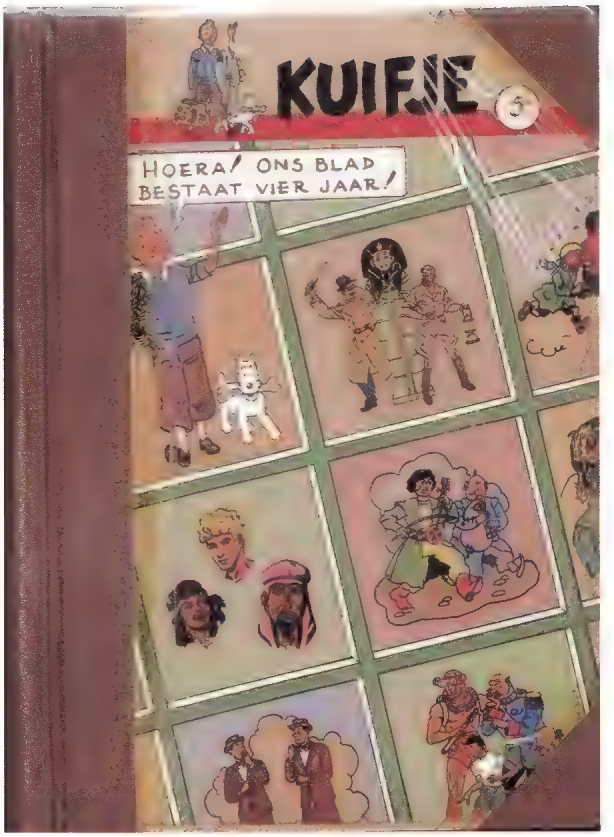

▲ *Album 5 met de nummers van de jaargang 1950*

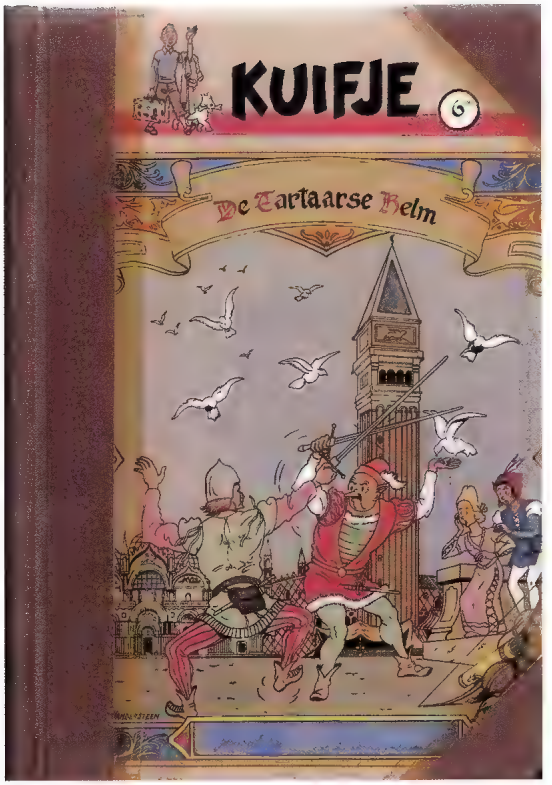

▲ *Album 6 met de nummers van de jaargang 1951*

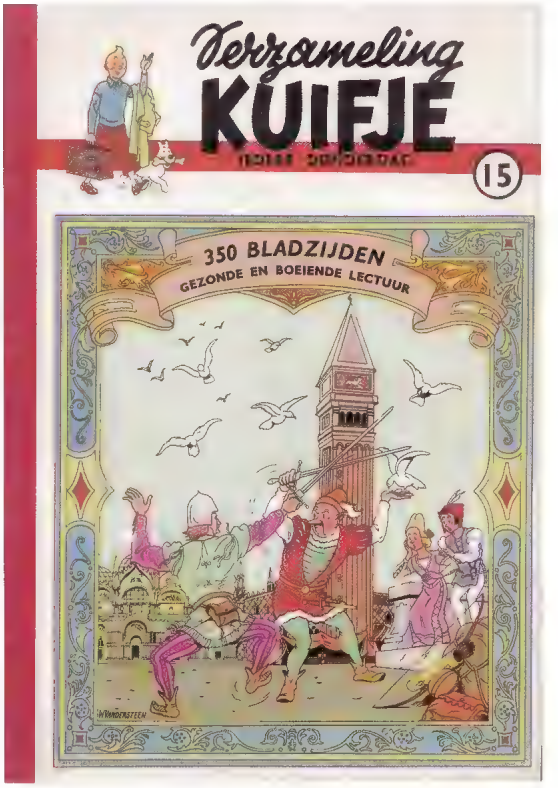

▲ Kuifje *verzamelde nummers, album 15*

caramelco
397 GR
Highways
International

STRIPSPRANKELS

HOEBA HOEBA MJAM!

Door Philippe Mouvet

Soms kom je in de boeiende wereld van oude publicitaire stripproducten een uitzonderlijk stuk tegen dat je nooit eerder zag, even voorbij flitsend en zo weer weg. Om nadien nooit meer op te duiken... Bijzonder frustrerend als het over een reclameopdracht van André Franquin gaat. Met de Marsupilami nog wel!

In 1969 wordt Franquin door de Brusselse firma Highways gecontacteerd met de vraag of hij zou kunnen meewerken aan een promotiecampagne voor één van hun producten.
Highways International wil namelijk zijn **CARAMELCO**-smeerpasta met een leuke, gezellige *eyecatcher* op de Belgische en Luxemburgse markt brengen. Zij vragen of zij hiervoor een afbeelding van de Marsupilami zouden mogen gebruiken.

Franquin is op dat ogenblik gestopt als tekenaar van de Robbedoesstrip. De laatste plaat van *Hommeles in Rommelgem* was in het *Robbedoes*nummer 1558 van 8 februari 1968 verschenen. De tekenaar had er sindsdien de brui aan gegeven. Aan een ander nu om de reeks verder te zetten. Maar al is het Robbedoespersonage zelf eigendom van de uitgever, de vele onvergetelijke nevenpersonages die Franquin doorheen de jaren heeft gecreëerd, zijn van hem.
Om de taak van zijn opvolger te vergemakkelijken draagt Franquin echter de rechten op al die geweldige figuren over aan Dupuis, met uitsluiting van de Marsupilami. Franquin heeft met zijn onwaarschijnlijke mascotte vage plannen, al weet hij nog niet precies wat. Een aparte reeks opstarten? We zien wel.
Om Jean-Claude Fournier, zijn opvolger voor Robbedoes, een duwtje in de rug te geven, zal hij hem voor zijn eerste verhaal (*De Goudmakers*, dat begint in *Robbedoes* nr. 1624 in 1969) de Marsupilami lenen (en hem zelf tekenen). Verder zijn de Marsupilami en zijn bedenker zo vrij als een vogel.

De opdracht voor Caramelco komt eigenlijk gepast, want Franquin kan er nu ongebonden zijn eigen zin mee doen. Hij stemt dus toe. Toch legt hij enkele beperkingen op aan het gebruik van de Marsupilami voor deze reclameopdracht. Uit het dossier dat we hierover in het archief van Studio Franquin konden raadplegen, blijkt dat de overeenkomst enkel geldt voor het gebruik van de Marsupilami op reclamemateriaal. De afspraak is dat het stripfiguurtje niet op het product zelf afgebeeld wordt. Op een reclame-display wél, op een pasta-pot dus niét.

Het enige exemplaar dat ik van zo'n display gezien heb (en in handen heb gehad...) is dus wel héél zeldzaam, maar vooral héél mooi. Deze kartonnen display in *full colour* heeft ongeveer de afmetingen 27 x 38,5 cm en is aan de achterkant voorzien van een voetje waardoor het op een toonbank geplaatst kan worden.

Voor kinderen en volwassenen een delicatesse op de boterham dus, maar vooral voor de verzamelaar een aartsmoeilijk verzamelitem...!

Succes!

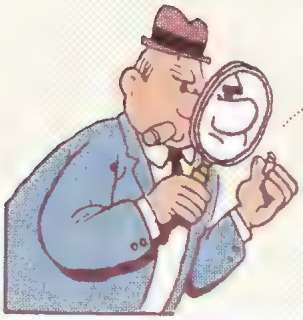

STRIPKIOSK
FOCUST OP

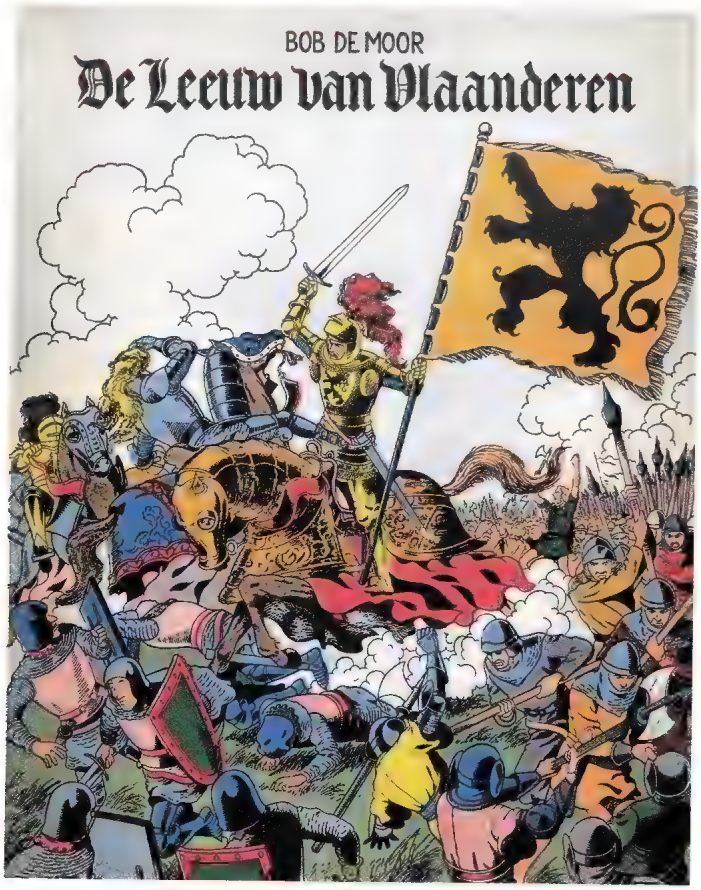

Het album De Leeuw van Vlaanderen *van Bob De Moor, verschenen in 1952 bij de Standaard-Boekhandel, was wel een prestigieus visitekaartje dat de tekenaar kon gebruiken in zijn professionele relaties. De dynamische covertekening met het strijdtoneel op de Groeninger Kouter zal zeker vele jeugdige stripliefhebbers hebben aangesproken. Centraal op de kaft zien we Robrecht van Bethune op een geharnast paard, met de fiere klauwende leeuw op zijn borstplaat. Een mythisch album dat op zich niet moeilijk om vinden is, maar wederom is de staat waarin je het aantreft, vaak ondermaats.*

Door Peter Van Hooydonck

Het was op verzoek van Karel Van Milleghem, hoofdredacteur van de Vlaamse versie van het blad *Tintin/ Kuifje*, dat de toen 23-jarige Bob De Moor het in Vlaanderen wereldberoemde epos van Hendrik Conscience begon te *verstrippen*. Van Milleghem kende De Moor al van bij de opstart van het weekblad *Ons Volkske* (waarvoor De Moor de strips *Het Wonderschip* en *De avonturen van Mieleke en Dolf* tekende) en had al snel begrepen dat De Moor een uitstekend tekenaar was, en dan vooral van strips met een geschiedkundig gehalte. De Moor hield ervan kledij, schepen, wapenuitrusting en gebouwen minutieus weer te geven. Van Milleghem was altijd op zoek naar troeven om het blad zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor de Vlaamse jeugd. Een ridderstrip van dit kaliber zou daar zeker toe bijdragen.

De eerste tekenplaat verscheen in *Kuifje* (en niet in *Tintin* om begrijpelijke reden) op 22 september 1949. Ze werd in hetzelfde nummer voorafgegaan door een voorstelling van de piepjonge tekenaar, zoals dat ook gebeurd was met Willy Vandersteen, ongeveer een jaar eerder.

De wekelijkse afleveringen verschenen steeds in het zwart, maar dank zijn de druktechniek van drukkerij Van Cortenbergh konden vele nuances van grijs bekomen worden zodat het geheel toch fraai oogt.

Onze jongste tekenaar doet DE LEEUW VAN VLAANDEREN herleven

OP 3 December 1812 werd in het gezin van de gewezen zeeman Pierre Conscience een jongen geboren die de doopnaam Hendrik kreeg.

Een pijnlijke ziekte sloot de kleine Hendrik op in het ouderlijk huis, en dreef hem naar de boekenwereld waarin zijn verbeelding voedsel vond. Hij droomde van de zee en de verre onbekende landen en deed niets liever dan luisteren naar de wonderbare geheimzinnige verhalen van de matrozen. Toen Hendrik's gezondheid verbeterde en hij de straat op mocht, ontdekte hij een nieuwe wonderbare wereld : de natuur.

Zijn rijke verbeelding zou van Conscience vroeg of laat een verteller maken en zijn liefde voor de natuur kon zijn vertellerstalent alleen nog aanvullen en verrijken.

Thuisgekomen zette Bob zich achter de ronkende kachel.

DE LEEUW VAN VLAANDEREN

Op zestienjarige leeftijd werd Conscience hulponderwijzer en bij 't uitbreken van de Belgische omwenteling nam hij dienst als vrijwilliger in het leger. Hij bleef zes jaar soldaat en bracht het tot sergeant-majoor

Na zijn tegerdienst kwam hij terecht in het Antwerps artistenmilieu en hij zette zich aan 't schrijven in 't Frans ! Zijn Vlaamse vrienden konden er hem toe overhalen in de volkstaal verder te werken. Zijn eerste Vlaams boek « Het Wonderjaar » kwam van de pers en werd gunstig onthaald. Zijn tweede boek bleek echter een mislukking te zijn, maar hij nam met zijn derde een schitterende revanche !

En zo verscheen in 1837 « De Leeuw van Vlaanderen », een groots opgevatte historische roman. Een schilderij, dat de Slag der Gulden Sporen voorstelde, had de vijf en twintig jarige schrijver geïnspireerd

Hendrik Conscience heeft nog meer dan honderd boeken geschreven. Men heeft van hem gezegd dat hij ons volk leerde lezen. Maar met de « Leeuw van Vlaanderen » heeft hij de ingeslumerde Vlamingen wakker geschud. Luister naar de geestdriftige oproep waarmee de schrijver zijn episch werk besloot : « Gij Vlaming die dit boek gelezen hebt, overweeg bij de roemrijke daden welke het bevat, wat Vlaanderen eertijds was — wat het nu is — en nog meer wat het worden zal, indien gij de heilige voorbeelden van uw vaderen vergeet ! »

ONS NATIONAAL EPOS

Van geslacht tot geslacht leest men sinds 1837 het meesterwerk van Hendrik Conscience. Het werd reeds ontelbare malen herdrukt, en bereikte tot op heden de voor ons tanigeblad reusachtige oplage van honderdduizende exemplaren, en werd verschillende malen vertaald in 't Duits, Engels, Frans en Spaans en nog andere Europese talen !

In de Winter van het jaar 1937, honderd jaar na het verschijnen van « De Leeuw van Vlaanderen » ging Bob De Moor een dertienjarige jongen en stadsgenoot van Hendrik Conscience naar de bibliotheek van het Parochiehuis van Luythagen, te Mortsel en keerde naar huis terug met het boek onder de arm waarover hij in dag- en weekbladen verschillende artikels gelezen had.

Thuisgekomen zette hij zich achter de ronkende kachel en 't was niet alleen de gloeiende kacheipot die hem na korte tijd rode wangen bezorgde, maar ook de spanning van het buitengewoon boeiend boek waarin Jan Breydel aardig met zijn dagge en zijn vuisten werkt, en het fiere Vlaamse volk die Franse boeien breekt.

In zijn verbeelding zag die Antwerpse jongen al die heidenfiguren herleven en hij kon niet nalaten om die mannen eens te tekenen zoals hij zich die voorstelde. Want ja, 't tekenen was die bengel ingeboren Vanaf zijn vierde jaar had Bob zich speciaal aangetrokken gevoeld tot wat alle Vlamingen een beetje in 't bloed zit : de edele tekenconste.

OVER DE AKADEMIE NAAR HET STUDIO

Na het achtste studiejaar liet Bob De Moor zich als student inschrijven aan de Antwerpse Akademie. Vier jaar lang bezocht hij de kunstschool en toen kwam hij in een tekenfilmstudio terecht. dat een Vlaamse tekenfilm « Smidje Smee » op de markt bracht.

Bij de Bevrijding verloor de jonge tekenaar twee vingers van zijn linkerhand bij de ontploffing van een Duitse granaat. Zijn rechterhand bleef gelukkig ongedeerd. Anders ware er een tragisch einde gekomen aan de loopbaan van de jonge tekenaar.

TEKENAAR OF MATROOS ?

In 1945 verscheen in een Antwerps weekblad het eerste tekenverhaal van Bob onder de titel « Bart de scheepsjongen ».

Sinds 1949 publiceerde hij niet minder dan vijf en twintig tekenverhalen van verschillende genre's , detectievenhistories, indianenverhalen, zeeroversgeschiedenissen, sprookjes en historische en fantastische strips. Zijn scenario's maakt hij steeds zelf en zijn voorkeur gaat naar zeeroversverhalen. Hij heeft steeds gedweept met Robinson Crusoe en de eindeloze zee. Zijn kleine jongensdroom was : zeeman worden. Zijn tekenaarsroeping bleek echter sterker te zijn, maar zijn zeemansbloed jaagt hem bij iedere gelegenheid naar 't water. Zwemmen. paddelen en zeilen begeesteren hem Toen hij vorig jaar voor de eerste maal de Noordzee overstak kreeg hij een ellendige zeeziekte te verduren

BOB DE MOOR IN DE KUIFJESPLOEG

Tot nog toe was onze vriend Paul Cuvelier de Benjamin van onze ploeg, maar nu Bob de Moor zijn intrede doet moet Paul Cuvelier (« 22-11-1923) zijn « titel » afstaan, want Bob werd geboren op 20 December 1925 te Antwerpen en is dus maar drie en twintig jaar oud.

Hij heeft me verteld dat hij werkelijk zeer blij is, tien jaar na de lektuur van

Bob De Moor aan zijn tekentafel.

Conscience's meesterwerk in de Kuifjesploeg te komen met « De Leeuw van Vlaanderen ». Hij zal voor onze lezers het heldenverhaal van 1302 tekenen zoals hij dit epos in zijn verbeelding ziet. En dat het iets fijns en boeiends belooft te worden, dat bewijst hij ons vandaag al met zijn eerste plaat !

JOHAN DE BRABANDER.

— 8 —

N 37 — 22 SEPTEMBER 1949

▲ *Karel van Milleghem schreef een artikel over de debuterende tekenaar Bob De Moor (uit* Kuifje *van 22 september 1949)*

De eerste aflevering van De Leeuw van Vlaanderen. De Moor hanteerde nog zijn karikaturale stijl.

DE LEEUW van VLAANDEREN
Tekeningen: BOB DE MOOR
Vrij naar H. CONSCIENCE
OP EEN MOOIE ZOMERMORGEN REED EEN GROEPJE FRANSE EDELLIEDEN OP DE WEG NAAR HET SLOT WINENDAAL, VERBLIJFPLAATS VAN GWIDE VAN DAMPIERRE, GRAAF VAN VLAANDEREN VOOROP LIEP EEN STERK GEBOUWDE MAN DIE BLIJKBAAR DE GIDS VAN HET GEZELSCHAP WAS...
De ridders zaten slaperig en stilzwijgend op hun paarden. En plots...
Wat is dat! Mijn paard slaapt onder mij!
Mijnheer de Chatillon, dat een van uw heren dien slaap, dit betwijfelde ik niet!
Ik slief niet, spotter. Kijk hoe ik mijn paard nog weet te mennen.
Ha! Ha! Ha!
Ho! Hij heeft het dier met zijn spoor tot razernij gebracht.
Ach broeder, zijt ge gewond?
Laat mij gerust... Maar, ik begin te geloven dat die Vlamingen ons het gezicht op deze behaakte wegen brengt! Kom eens hier, lompaard.
Waarom hebt gij ons niet gewaarschuwd dat er een boom op de weg lag?
Heer, ik kende geen andere weg naar het slot Winendaal, en wist niet dat het Uwelede gelieefde op dit uur te slapen.
Vermetele! Hola soldaten, hangt die laat in de lucht!
Ah! Een Vlaming opgehangen! Dat zal niet gebeuren, zowaar ik Jan Breydel heet!
BOB DE MOOR
— 3 —
(Wordt vervolgd)

De eerste pagina's waren nog getekend in De Moors karikaturale stijl, zoals hij tekende voor 't *Kapoentje* of *Kleine Zondagsvriend*. Geleidelijk aan vond hij echter zijn vaste stijl die hij aanhield tot op het einde. De laatste pagina verscheen in *Kuifje* van 14 december 1950.

In juli 1952 werd het album van 68 pagina's uitgegeven door de NV Standaard-Boekhandel, bekend door de uitgave van de Suske en Wiske-albums. Het kostte 38 BEF. De nuances van de grijstonen werden volledig weggelaten, en het binnenwerk van *De Leeuw van Vlaanderen* werd in het blauw gedrukt, zonder rasters. In dat jaar 1952 werd de Gulden-Sporenslag van 1302 herdacht en men hoopte dat het album mooie verkoopcijfers zou kunnen laten zien.

Snel stuk

Er zijn verschillende kenmerken die *De Leeuw van Vlaanderen* tot een kwetsbaar boek maken.

Op de eerste plaats heeft het album een papieren, rechte rug, net zoals de albums van de blauwe reeks van Suske en Wiske. Wanneer je het album (zelfs voorzichtig) las, kon je toch niet verhinderen dat de rug stilaan begon scheef te trekken. Ook het wit papier van de rug vertoont zeer snel breuklijntjes en kleine scheurtjes. En wit blijft niet wit in kinderhanden, met een beduimelde rug tot gevolg.

Op de tweede plaats werden de katernen genaaid en dan in de hoekige rug verlijmd (ook zoals de albums van de blauwe reeks). Iedereen weet dat na verloop van tijd die verlijming wat lost, zodat katernen beginnen los te komen.

STRIPKIOSK FOCUST OP

De Leeuw van Vlaanderen

▲ *Afbeeldingen van het album vanuit verschillende posities. Bemerk de onberispelijke achterkaft.*

Op de derde plaats is er de keuze van donkerblauw als basiskleur voor de achterkaft. Alle exemplaren die we aantroffen hadden verschillende plooien, kreukjes of breuklijntjes in die zee van blauw. Slechts bij één exemplaar konden we vol bewondering een volledig gave achterkaft vinden, zonder één plooi of oneffenheid.

Een quasi-nieuwstaat exemplaar

Een grondige inspectieronde van dit album leverde een mooi rapport op. De rug is helemaal heel zonder breuklijnen. De achterkaft is uitzonderlijk gaaf zonder breuklijnen wat erop wijst dat het album wellicht nooit of uiterst voorzichtig werd gelezen. Binnenin een pareltje van netheid. Samengevat: een prachtig exemplaar.

Sleen en Steen presenteren:

HET DE H
ALS DE

DUBBEL ZO GRAPPIG BIJ NERO EN SUSKE EN WISKE

Door Bert Matla

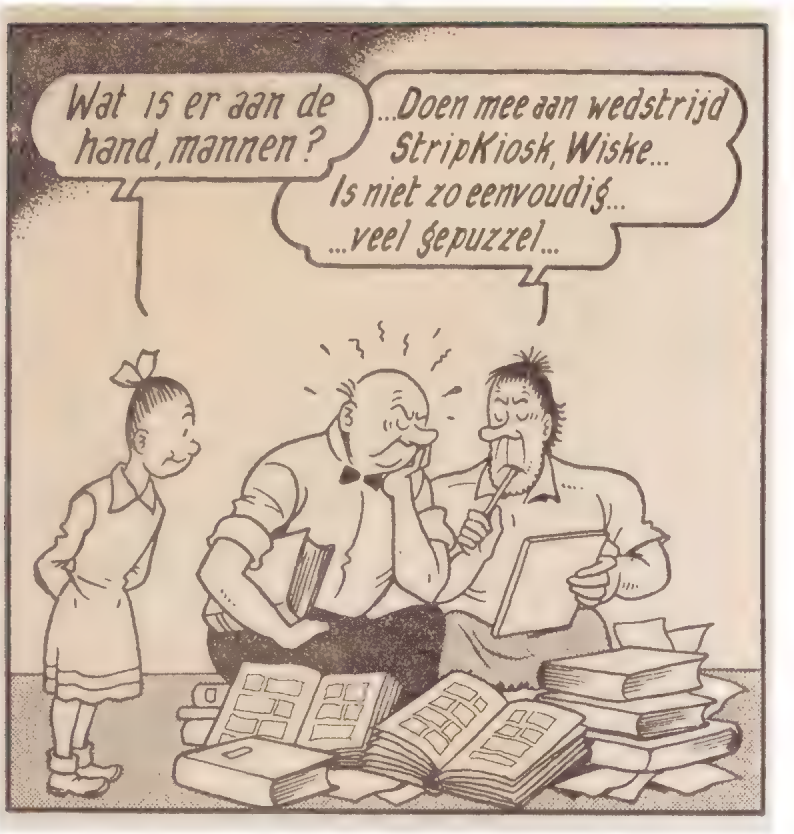

Om de lezers van StripKiosk *tijdens de donkere lockdown-maanden wat verpozing en nuttig tijdverdrijf te bieden, hebben we het plan opgevat een heuse wedstrijd te organiseren. Uiteraard met een aanlokkelijke prijzentafel! We zijn daarbij vertrokken van de oeuvres van Willy Vandersteen en Marc Sleen, de grote tenoren van de Vlaamse strip in de pionierstijd. Uit de albums van Suske en Wiske en Nero hebben we prentjes geselecteerd, zo maar eventjes 192 stuks! Deze prentjes zijn onder te brengen in 96 paren, één prentje uit Nero samen met één prentje van Suske en Wiske. De prentjes horen bij elkaar omwille van hun vergelijkbare thematiek, hun gemeenschappelijke humor,...In de volgende pagina's vinden jullie de 192 prentjes terug, genummerd van 1 tem 192. In dit nummer van* StripKiosk *vinden jullie het deelnemingsformulier met daarin alle nuttige informatie.*

Geniet van deze zoektocht!

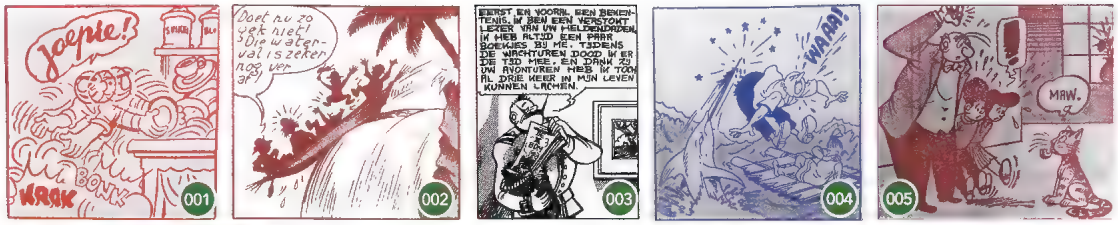
joepie!
KRAK
Doet nu zo niet! Die waterval is zeker nog ver af!
EERST EN VOORAL EEN BEKENTENIS. IK BEN EEN VERSTOKT LEZER VAN UW HELDENDADEN. IK HEB ALTIJD EEN PAAR SOKKEN BIJ MIJ. TIJDENS DE WACHTUREN DOOD IK ER DE TIJ MEE. EN DANK ZIJ UW AVONTUREN HEB IK TOCH AL DRIE KEER IN MIJN LEVEN KUNNEN LACHEN.
WAAA!
MAW.

Op 30 maart 1945 en 2 oktober 1947 werd geschiedenis getek.... heu geschreven in de wereld van het stripverhaal in Vlaanderen. De eerste afleveringen van de avonturen van Rikki en Wiske en Detectief Van Zwam waren in de krant verschenen, met als de respectievelijke auteurs Willy Vandersteen en Marc Sleen.

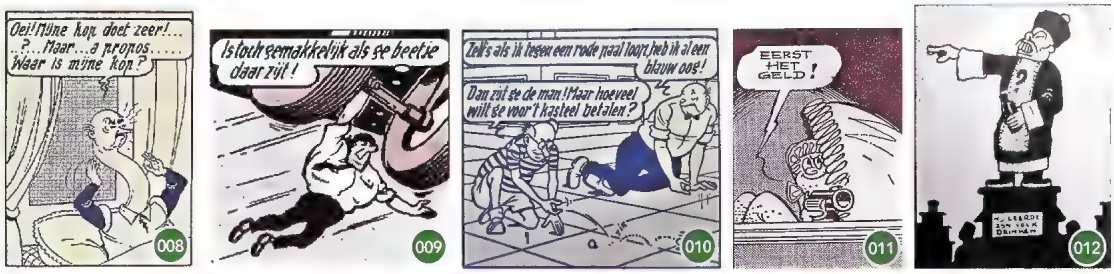
Oei! Mijne kop doet zeer!... ...?...Maar...a propos..... Waar is mijne kop?
Is toch gemakkelijk als ge beetje daar zijt!
Zelfs als ik tegen een rode paal loop, heb ik al een blauw oog!
Dan zit ge de man! Maar hoeveel wilt ge voor 't kasteel betalen?
EERST HET GELD!

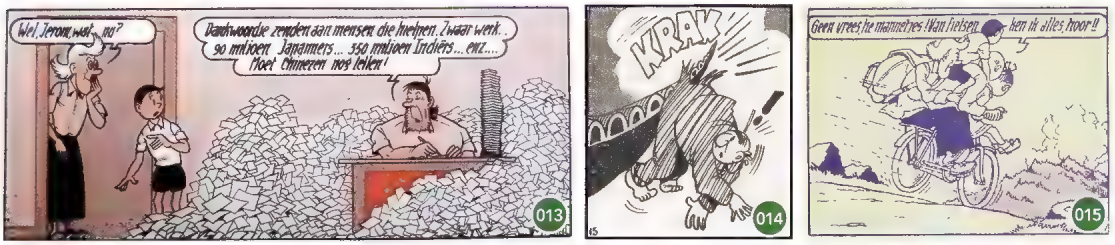
Wel Jerom, wat nu?
Dandwoordje zenden aan mensen die helpen. Zwaar werk... 90 miljoen Japanners... 350 miljoen Indiërs... enz.... Moet Cinneren nog leren!
KRAK
Geen vrees he mannekes! Wan fietsen... ken ik alles voor!!

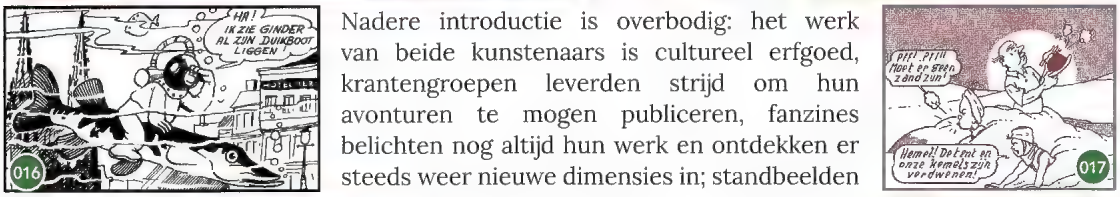

Nadere introductie is overbodig: het werk van beide kunstenaars is cultureel erfgoed, krantengroepen leverden strijd om hun avonturen te mogen publiceren, fanzines belichten nog altijd hun werk en ontdekken er steeds weer nieuwe dimensies in; standbeelden werden opgericht tot meerdere glorie van hun striphelden.

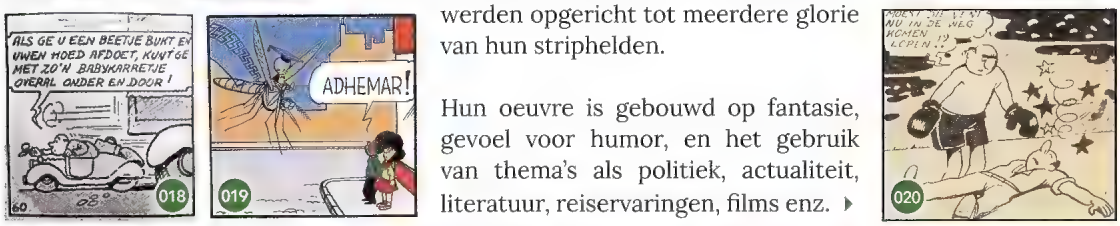

Hun oeuvre is gebouwd op fantasie, gevoel voor humor, en het gebruik van thema's als politiek, actualiteit, literatuur, reiservaringen, films enz. ▸

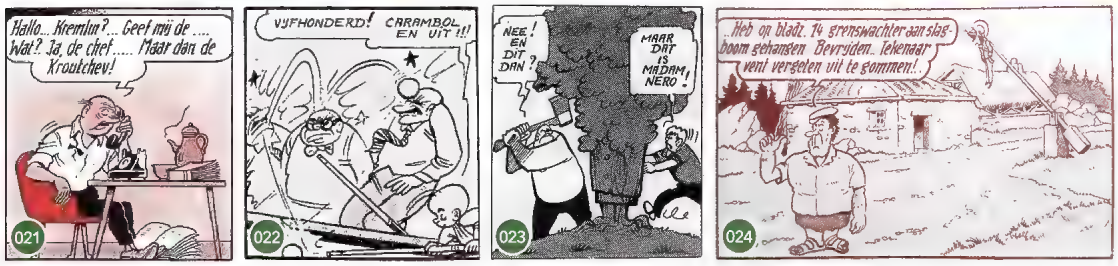
Hallo... Kremlin?... Geef mij de .... Wat!? Ja, de chef..... Maar dan de Kroutchev!
VIJFHONDERD! CARAMBOL EN UIT!!!
NEE! EN DIT DAN?
MAAR DAT IS MADAM NERO!
...Heb op blad. 74 grenswachter aan slagboom gehangen. Bevrijden. Tekenaar vent vergeten uit te gommen!.

WA HEBT GE ZE TIEN VERSCHIETEN! GELUKKIG SCHOOT HE MAAR IN'T PLAFOND! GE HADT HAAR NOG ANDERS ZIEN SPRINGEN HAD IK HAAR MOETEN

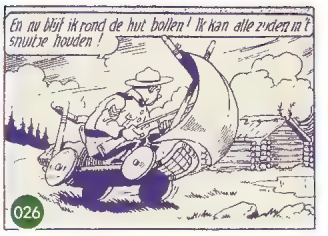

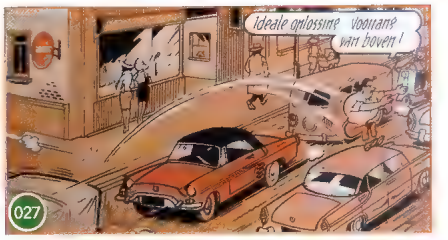

Daarnaast inspireerden zij ook elkaar. Situatiehumor, grappen, gadgets en geslaagde vondsten werden met elkaar gedeeld, de *Standaard* van 29 juni 1965 blokletterde aldus: "*Willy Vandersteen en Marc Sleen wisselen wel vaker van gedachten, maar koken doet voor het overige ieder zijn eigen potje.*"

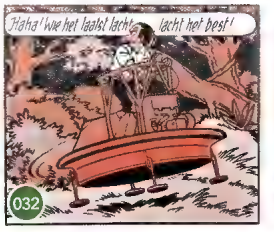

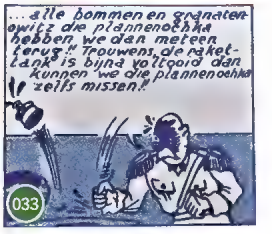
...alle bommen en granaten gewicht die plannenoekha hebben, we dan meteen terug! Trouwens, de raket-tank is bijna volgeladen dan kunnen we die plannenoekha zelfs missen!

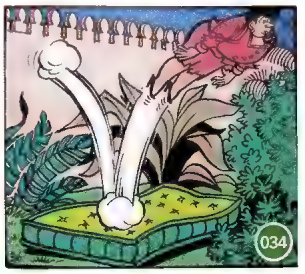

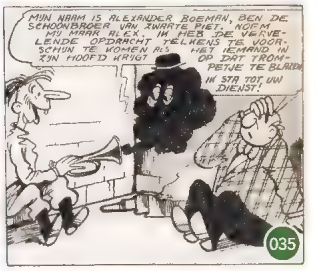
MIJN NAAM IS ALEXANDER BOEMAN, BEN DE SCHOONBROER VAN ZWARTE PIET. NOEMT MIJ MAAR ALEX. IK HEB DE VERVELENDE OPDRACHT TELHEMEN TE VOORSCHIJN TE KOMEN ALS HET IEMAND IN ZIJN HOOFD KRIJGT DAT TROMPETJE TE BLAZEN IK STA TOT UW DIENST!

Ondanks dat zij vanaf de start van hun carrière een aanzienlijke productie met vele neven-reeksen opzetten, zouden Suske en Wiske en Nero tussen 1945 en 1972 slechts een enkele keer ontbreken op de strippagina van de krant. Willy Vandersteen liet zijn helden in augustus 1956 gedurende één maand vervangen door Bessy, Marc Sleens Nero-strip

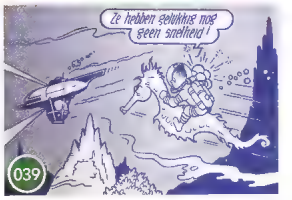

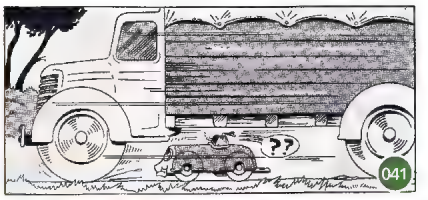

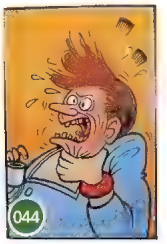

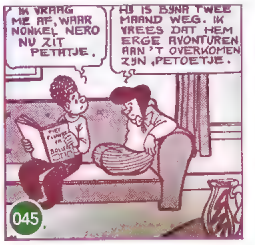
IK VRAAG ME AF, WAAR NONKEL NERO NU ZIT PETHTJE.
HIJ IS BIJNA TWEE MAAND WEG. IK VREES DAT HEM ERGE AVONTUREN AAN 'T OVERKOMEN ZIJN PETOETJE.

GOED. IK ZAL MILD ZIJN. GA MAAR HUIS EN DRINK EEN TASKE THEE
MAAR IK HERHAAL! MOET U NOOIT MEER MET DEZE BLANKE OF ZIJN DIAMANTEN.
DANKE BOEDHA DANKE!

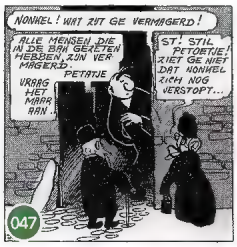
NONKEL! WAT ZIT GE VERMAGERD!
ALLE MENSEN DIE IN DE BAN GEWEEST HEBBEN, ZIJN VERMAGERD.
PETATJE
VRAAG HET MARRAN.
ST! STIL PETATJE! ZIET GE NIET DAT NONKEL ZICH NOG VERSTOPT...
047

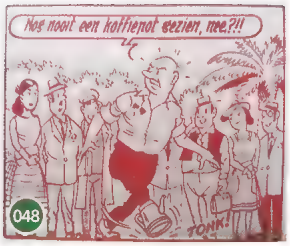

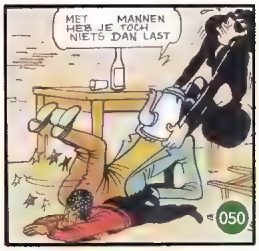

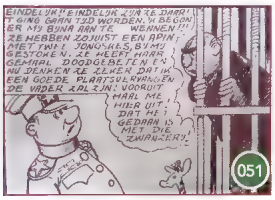
EINDELIJK! EINDELIJK ZIJN ZE DAAR! 'T ging gaan tijd worden 'n beetje er mij binnen aan te wennen!!!
Ze hebben zonuist een apin met twee jongskes bijgestoken. Ze heeft haar gemaal doodgebeten en nu denken ze zeker dat ik een goede plaatsvervanger de vader zal zijn! Voorwaar!
Maar me haar uit dat ze gedaan is met die zwangerij!
051

Het *B-gevaar* werd in 1961 gedurende vier maanden door Hurey (Hugo de Reymaeker) overgenomen. Vanaf 1965 zou Sleen zich bij zijn nieuwe werkgever, de krant *De Standaard*, uitsluitend concentreren op zijn Nero-strip.

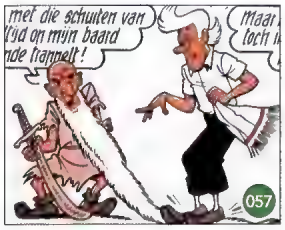

Daar waar Vandersteen zich reeds in de jaren '50 liet omringen met medewerkers, zou het duren tot in 1992 vooraleer Sleen een vaste assistent, Dirk Stallaert, aantrok.

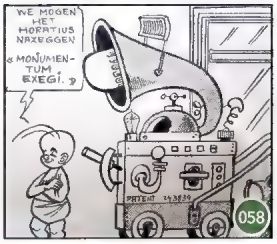

Dat "*ieder bij het koken van zijn eigen potje*" over het juiste recept beschikte, was wel duidelijk geworden en dankzij de goed neergezette decors kreeg de lezer niet alleen een goed verhaal, maar ook ▸

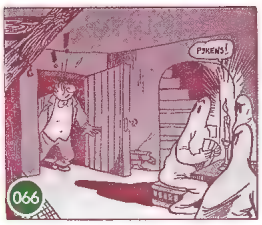

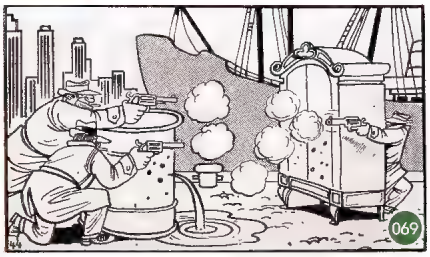

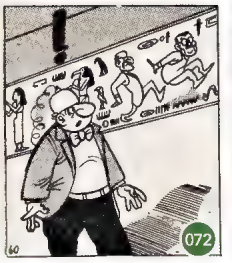

sfeervolle indrukken van Vlaamse straat- en streekgezichten voorgeschoteld. Dit leverde een fraai tijdsbeeld op: van de eigen huizen van de tekenaars, bekende cafés en fonteinen tot Mariabeeldjes op de straathoeken en van vervoermiddelen tot huiskamerinterieurs.

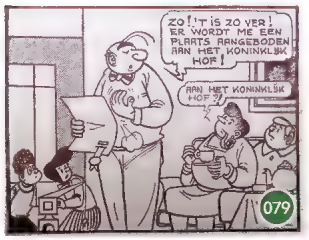

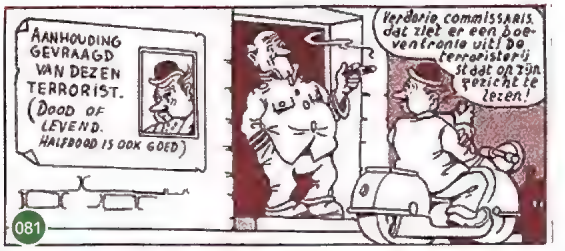
AANHOUDING GEVRAAGD VAN DEZEN TERRORIST. (DOOD OF LEVEND. HALFDOOD IS OOK GOED)
Verdorie commissaris, dat ziet er een boeventronie uit! De terroristerij staat op zijn gezicht te lezen!

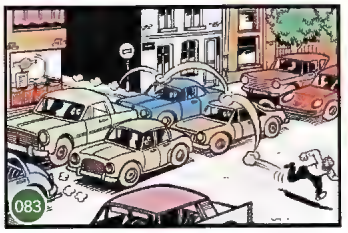

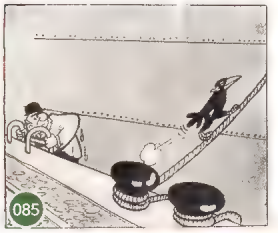

Menselijkheid was in de verhalen van beide artiesten nooit ver weg. Waar Vandersteen de lezer met rake typeringen meevoerde in humoristische en vaak huiselijke taferelen, is de aanvang van een avontuur bij Sleen een ander paar mouwen.

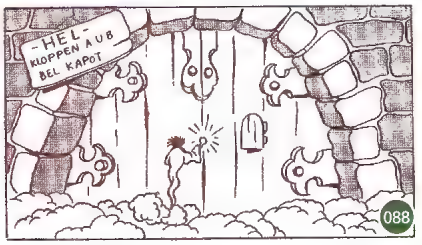

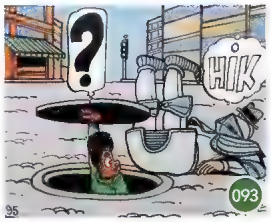

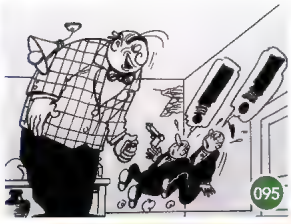

... en ik beloof plechtig de laatste cent uit de middenstand te persen met een fiscale hervorming! Tot straks vrienden van de doktoren tot in de geneeskunde nationalisering!

In huize Nero zit er meer dan eens een vlieg aan de lamp en eisen financiële beslommeringen, huishoudelijke verplichtingen of ruzies de hoofdrol op. Sleen is hier onnavolgbaar. Algemeen gesproken kunnen we stellen dat Nero dichter bij de wereld van de volwassenen stond, met absurde humor als handelsmerk.

Pl! Gij ziet er weer een intellisente uit, he? Lambik wordt met een L. van bakhoven geschreven!
Maar aan den ik by Alfee, by zijt ik!?

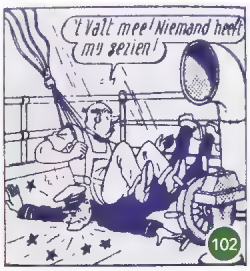

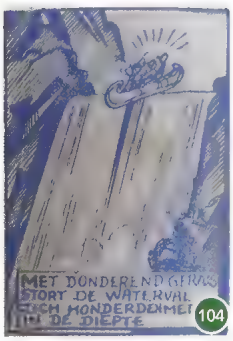

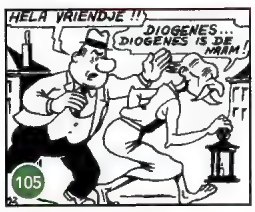

Een "soepel" getekende voorkaft, de in de jaren 60 zo kenmerkende tekening op de achterkaft, alsmede de pretentieloze, en daardoor goedkope (een album kostte 15 Belgische franken) presentatie droegen bij aan het succes van de reeks. En dan vergeet ik nog bijna de geur van het krantenpapier... ▸

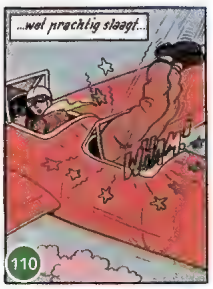

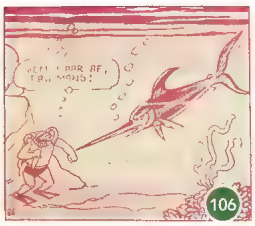

ALS IK DAT STUK TEKENAAR COIT!! TEGENKOM !!
HIJ MOET OOK ALTIJD DE WINTER UITKIEZEN OM ONS IN 'T WATER TE SMYTEN
NOG GOED DAT IK EEN BERENMUTS OP HEB ANDERS KREEG IK NOG KOUDE VOETEN!

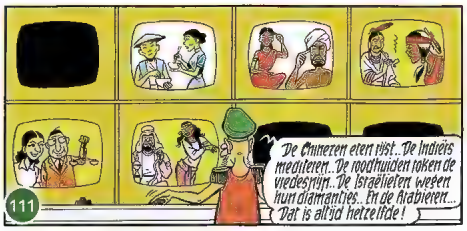
De Chineren eten rijst.. De Indiërs mediteren.. De noordhuiden roken de vredespijp.. De Israëlieten weegen hun diamantjes.. En de Arabieren... Dat is altijd hetzelfde!

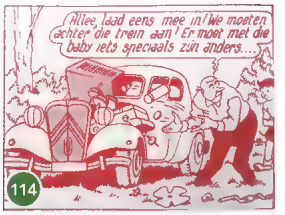

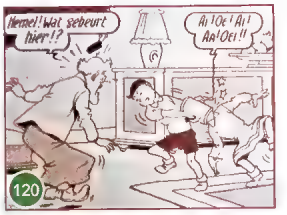

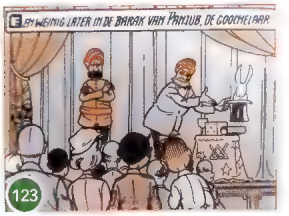

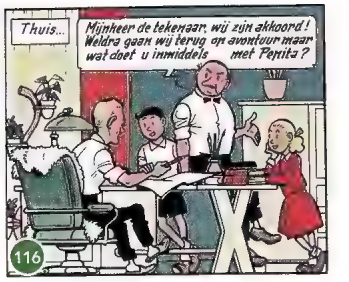

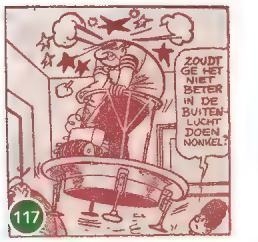

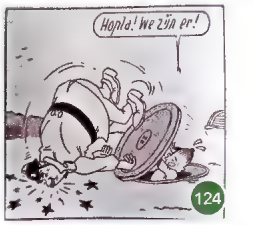

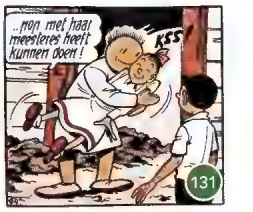

MIJNE DAMEN, MIJNE HEREN, IN AFWACHTING DAT DE ZONDVLOED VAN ZICH LAAT HOREN, ZOU IK U ALLEN AANRADEN U OP HET VLAAMS, ENIG BANGBARE VOERTAAL IN MIJN ARK, TE WERPEN. TENEINDE ONS AAN MEHAAR VERSTAANBAAR TE KUNNEN MAKEN EN IN INNIGE VERSTANDHOUDING DE REIS TE KUNNEN ONDERNEMEN. SMAKELIJK.
PO NA NINI KOVEBISA FAMMAN! BINU BAMINDELE BAKOLOBA BOBELE FLANCAIS BISU BA MOINDU BAYEBI KOSALA ELOKA MOKOTE NA MONOKO BINU FAMMINT.

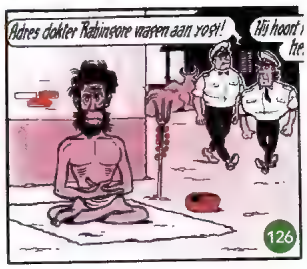

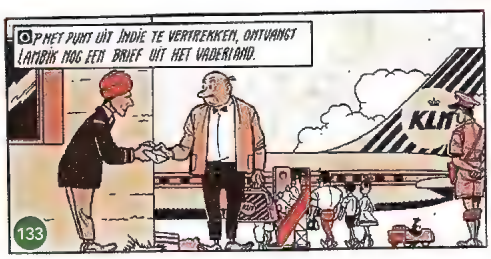

Vandersteen creëerde in de jaren '40 en '50 prachtige avonturenverhalen, doorspekt met uitbundige humor en een dosis geheimzinnigheid. Gemaskerden bij de vleet! In de jaren '60 werden de strips wat oppervlakkiger, maar Suske en Wiske bleven moeiteloos overeind. Het herkenbare verhaalconcept, de aantrekkelijke rode omslag, de alliteraties, het bleek een ijzersterk merk.

Maar de meester raakte uitgekeken op zijn belangrijkste reeks en droeg ze in december 1971 over aan Paul Geerts, waardoor er een eind kwam aan een periode van bijna 25 jaar waarin Vandersteen en Sleen tezelfdertijd aan hun meest legendarische verhalen hadden gewerkt.

135
Ja, dat is het boek!!
DE AVONTUREN VAN SUSKE EN WISKE DE VLIEGENDE MAN
136
IS DIE NU OOK AL VERDWENEN?
GEEN MILJOENEN MEER! DAN MAAR LIEVER DOOD!
NEM!
137
GRRR!
138
Geef gas, Jerom! Die knul heeft lont geroken!
139
Sleen had er aardigheid in de lezer zo nu en dan op een extraatje te tracteren: zo beeldde hij zichzelf meermaals af, en vaak niet in de meest glorieuze omstandigheden. Ook was er een rol weggelegd voor Sleens vrouw Mady,
JA, HIER MOET NERO HUIZEN! DIT LAAT GEEN TWIJFEL.
ADVIESBUREAU MENSENGENOT
140
STAP IN, MIJN RIJTUIG STAAT VOOR! SIMPEL- IS 'T NIET? MAAR GE MOET ER AAN DENKEN HEE!
141
Onze notaris! Maar wat zou hij nu willen zeggen?
KWAK! KWAK!
142
PARDON MENEER, ZOUDT GE VAN MIJN BAARD WILLEN GAAN AFSTUBBELEFT?
143
Prinses Sholafly, zij moest de trouw bestijgen zodra zij mij de talisman der Shines geofferd hebt!
144
Hm! Volgens deze kaart zijn we in een afgrond gaan 't vallen.
Wel, ik geloof dat het juist is!
145
146
Maar kom... dat is vlug verholpen!!
147
ONDERUIT MATROOS! ER KOMT EEN PASSAGIER MEER AAN BOORD.
148
EZEL! MOEST GE DAT BANWIJF DAAR NU TUSSEN STEWEN!
GOE GEWETEN! DE VOORUITZIENDHEID IS DE MOEDER VAN DE CONFITUREWINKEL.
149
kledingwinkels in de strips werden Mady's mode genoemd. Verder integreerden beide tekenaars in hun dagelijkse bandjes straataffiches, reclameborden en stripfiguren met stripboeken in de hand. Ludieke alsook verborgen reclame voor hun eigen producten. ▸
150
DEZE TABAK WORD ALLEEN VERVAARDIGD IN KORSIKA, DAT IS AL EEN EERSTE AANDUIDING. ZE ZAT IN DE MOND VAN EEN MAN VAN ONGEVEER VIJFENVEERTIG JAAR...
151
Excuseer, kapitein! Ik denk nog altijd dat ik Lambik ben! Ik zal die valse neus en die pruik met zes haren maar afnemen!
152
PLEZANT! MIJN PORTRET NOG ALTIJD AAN DE MUREN!
GEZOCHT WEGENS DIEFSTAL
ONTVLUCHT 5000 fr. BELONING
153
En weet se ook waarheen ze gevlucht zijn?
Nee, ik zie niet zo ver en een bloem met een bilzon is geen zicht, he!
154
Eindelijk! Ik ben gered!
155

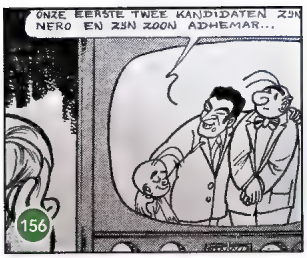

DE LEIDER VAN DE MUGGENBENDE BLIJKT EEN HALFGARE ZEEPIRAAT TE ZIJN. PLAAG BREIDT ZICH UIT TOT DE STEDEN. MENSEN DURVEN NIET MEER OP STRAAT TE KOMEN.
157

Tot voor enkele jaren een houthakker ons ontdekte Ali-baba Salami sliep en de houthakker hakte de boom om waarin de prinses zat en voerde hem weg
158

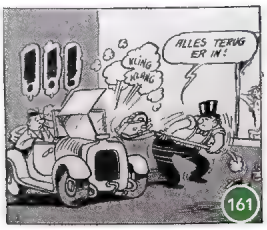

Vandersteen, maar hier vooral Sleen, bedachten vrienden en politici met een klein rolletje in hun strip. Sleen nam zelfs zijn collega Vandersteen of diens creaties al eens op de korrel. Zo werd er in het Neroverhaal *De Gouden Kabouter*, namens madam Vandersteen al eens een tuinkabouter bij Nero bezorgd en deinsde een

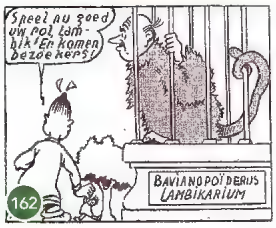

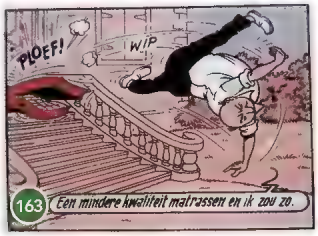

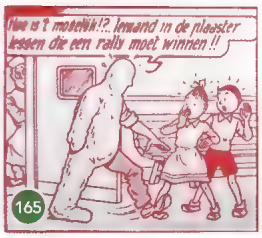

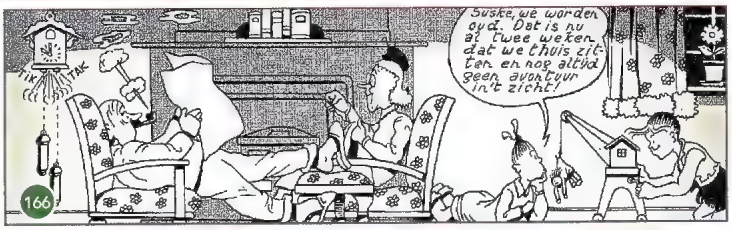

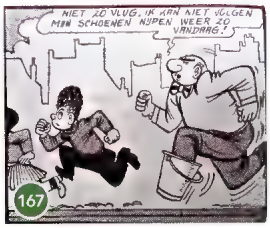

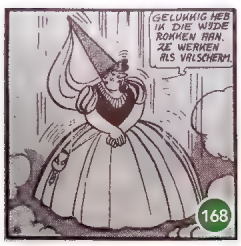

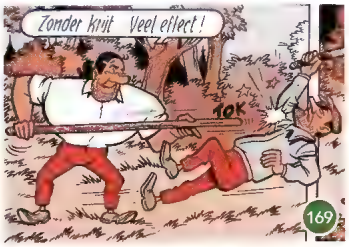

HEREN!, 'T IS NU ALWEL MET UW GEVARGS! IK HEB MET DIE JUWELENDIEFSTAL GEEN SKINS TE MAKEN. 'T IS ALLEMAAL COMEDIE! IK BEN ONSCHULDIG!
172

Linkadoor er niet voor terug zijn zwaard met dat van Jeromba de Griek te vergelijken.

En zou Vandersteens opvallend veelvuldige optreden in *De Totentrekkers*, in december 1971, iets te maken hebben met zijn voornemen om afscheid te nemen van zijn serie?

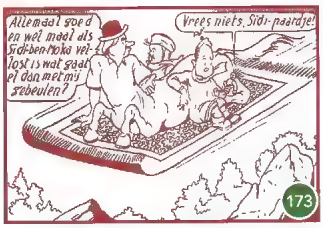

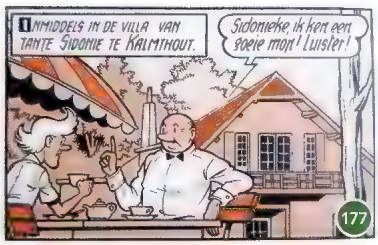

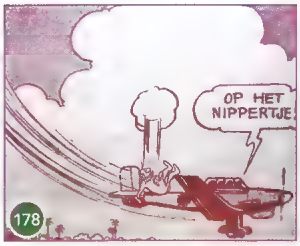

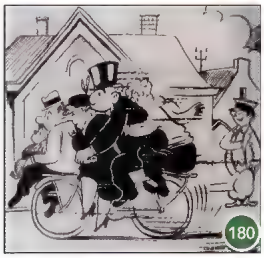

Nadat Suske en Wiske en Nero in de herfst van 1947 al eens kortstondig in dezelfde krant, *De Nieuwe Gids*, en vanaf april 1965 definitief in *De Standaard* verenigd zouden worden, kwamen in maart 1988 dan eindelijk ook eens alle hoofdrolspelers in één verhaal, *De Krimson-Crisis*, getekend door Paul Geerts en Marc Sleen, bij elkaar.

Het is niet ondenkbaar dat tijdens deze gelegenheid het roemruchte verleden nog eens uitgebreid bij pot en pint werd besproken!

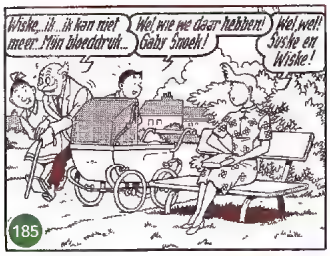

DEZE MAN IS EEN GEMENE INBREKER
IK GELOOF DAT HIJ ZE ALLE VIJF NIET HEEFT HOOR!
GOED! WE ARRESTEREN HEM!
IK BEN KAREL DE KALE!
186

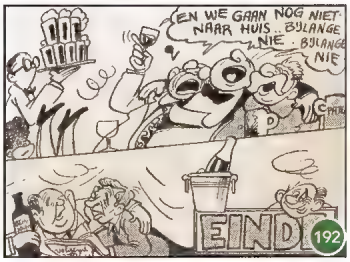

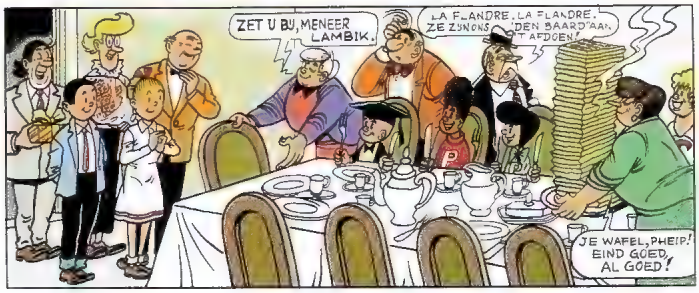

Bronnen:
- de albums; - fanzine de Tuftuf club; - de klassieke avonturen van Nero; - Marc Sleengids door Yves Kerremans; - de Nieuwsblad- Het Volk-Gentenaarreeks; -Willy Vandersteen, de Brueghel van het beeldverhaal door Peter van Hooydonck; - Sleenovia van uitgeverij Bonte -
Met dank aan Rob van Akkeren.

PFADFINDER JIM

Duits neefje van het weekblad Kuifje.

Voor heel even toch...(1955)

Jaren geleden bezocht ik voor de eerste keer een Duitse stripbeurs. Wanneer en waar het was weet ik niet meer, maar de beurs liet op mij wel een verpletterende indruk na. Zó groot, zó divers, zó anders dan onze Vlaamse beurzen. Erg professioneel georganiseerd ook. Het was voor mij een heel verfrissende ervaring om onbekende standhouders, uitgevers, verzamelaars en vooral een totaal onbekend antiquarisch stripaanbod te kunnen ontdekken.

Ontdekkingen bij de vleet dus. Ik wist niet waar eerst kijken, ik had zin om reeds bij de eerste stand de halve inboedel op te kopen. Mjam mjam! Oude stripspullen voor lekkerbekken! Moeilijk om mijn budget niet binnen het half uur uit te geven...

Gelukkig had ik nog niet alles uitgegeven, toen ik na een tweede rondgang een kleine stand voorbij liep waar ik blijkbaar wat over het hoofd had gezien. Prijkend op een schap, duidelijk bedoeld als eyecatcher, stond daar het eerste nummertje van het striptijdschrift ***Pfadfinder Jim****...*

Door Philippe Mouvet

Met dank aan Joppe Broeckhoven voor het Nederlandstalige bronmateriaal

Net een nummer van het weekblad *Kuifje* uit de jaren '50, met een vertrouwde kaftillustratie van René Follet en een sterk op *Kuifje* geïnspireerd logo, maar dan op klein, horizontaal formaat... Geïntrigeerd vroeg ik de standhouder wat meer informatie. *Pfadfinder Jim* bleek een erg zeldzaam stripblad te zijn waarvan slechts 4 nummertjes uitgebracht werden. Volgens hem was het blad in 1955 verschenen, te zeldzaam en telde het te weinig nummertjes om vlot verzameld te worden. Maar gezien de zeldzaamheid toch niet goedkoop, voegde hij er resoluut aan toe... Standhouders... Overal dezelfde!

Gelukkig had de man de volledige reeks in aanbieding en waren de nummertjes ook niet echt in nieuwstaat. Dat maakt in Duitsland blijkbaar een groot verschil uit. Na wat loven en bieden, ruilde ik mijn laatste centjes tegen de gegeerde boekjes en reed ik tevreden naar huis. Wat een vondst, vond ik. Wat een geluk, zal de standhouder gedacht hebben.

De vier verschenen nummertjes van het blad werden in 1955 gedrukt en als maandblad verspreid van januari tot en met april. Het blad werd uitgegeven door Horrido-Jugendschriften Verlag uit Hamburg. Hoofdredacteur was Werner Stitz. Deze Stitz kwamen we al tegen in het artikel over Suske en Wiske in Duitsland
(zie *StripKiosk* 3).

Al zijn er maar vier nummertjes verschenen, toch werd reeds halfweg de lay-out gewijzigd. Alle nummertjes hebben, op enkele millimeters na, hetzelfde formaat (gemiddeld 21,8 x 14,7 cm) en tellen 32 pagina's, maar de eerste twee nummertjes werden horizontaal gebracht, de twee volgende verticaal.

Wat ze zo bijzonder maken, is uiteraard hun inhoud. De kaftillustraties en het kortverhaal waarnaar ze verwijzen, komen, net zoals enkele andere verhalen, uit het weekblad *Kuifje*.

Deze kortverhalen, getekend door René Follet, Jean Graton, Raymond Reding, Fred Funcken, Albert Weinberg of nog François Craenhals, verschenen in 1953 en 1954 in *Kuifje* en werden erg gesmaakt door de lezers. Hun succes zal Raymond Leblanc, directeur van uitgeverij Lombard en het weekblad *Kuifje*, eveneens in 1955 aanzetten om door platenfirma Victory enkele luisterplaten te laten maken met een viertal andere kortverhalen (zie *StripKiosk* 6).

We geven hierbij een overzicht van de inhoud van deze vier moeilijk te vinden Jim-nummertjes. Meestal zijn er per nummer 2 volledige kortverhalen opgenomen, alsook een eerste (of tweede) aflevering van een derde verhaal.

Pfadfinder Jim: een brok Kuifje-nostalgie over de grens dus... Mocht je ze ooit op een beurs tegenkomen, laat ze niet liggen. Het zou zonde zijn! ▸

Nr. 1 (januari 1955):

- **Omslagverhaal:** '*Die Gerechtigheit siegt!*' (tekeningen René Follet, scenario Yves Duval) Uit *Kuifje* nr. 45, 11-11-1953: *Rocky Bill*: '*Recht is recht!*'
- **Binnenin:**
  - '*Rabinthra der bengalische jäger*' (Jean Graton & Yves Duval) Uit *Kuifje* nr. 44, 4-11-1953: '*Rabinthra*'
  - '*Der Uberfall in den Schwarzen Bergen*' (François Craenhals) Uit *Kuifje* nr. 30, 28-7-1954: '*Het konvooi van Prescott-City*', maar in verkorte versie: 6 laatste stroken met introtekst.

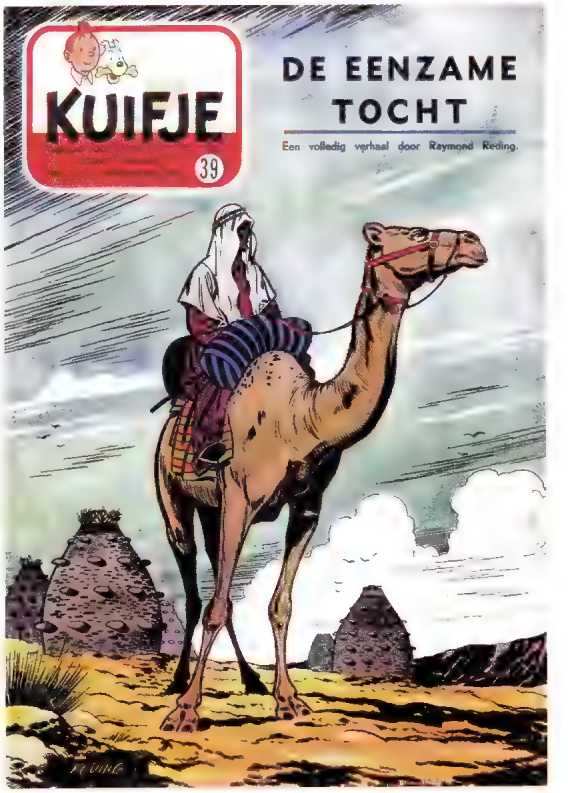

Nr. 2 (februari 1955)

- **Omslagverhaal:** '*Die einsame Reise*' (deel 1, wordt vervolgd in nr.3) (Raymond Reding) Uit *Kuifje* nr. 39, 29-9-1954: '*De eenzame tocht*'
- **Binnenin:**
  - '*Olivier Cromwell*' (Jean Graton) Uit *Kuifje* nr. 46, 17-11-1954: '*Oliver Cromwell*'
  - '*Der Goldene Götze*' (Albert Weinberg - Yves Dermeze) Uit *Kuifje* nr. 41, 13-10-1954: '*Het gouden afgodsbeeld*'

Nr. 3 (maart 1955)

- **Omslagverhaal**: 'Kantankye' (Raymond Reding)
  Uit *Kuifje* nr. 33, 18-8-1954: 'Kantankye, of het leven van Baden-Powell'
- **Binnenin:**
  - 'Mit Nuvolari im Rennen' (Jean Graton)
  Uit *Kuifje* nr. 40, 6-10-1954: 'Nuvolari'
  'Die Einsame Reise' (deel 2, vervolg van N°2) (Raymond Reding)
  Uit *Kuifje* nr. 39, 29-9-1954: 'De eenzame tocht'

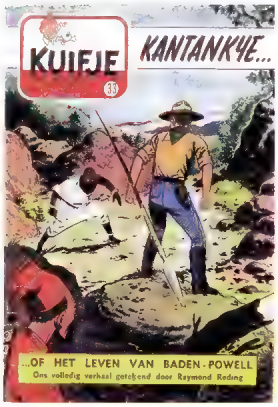

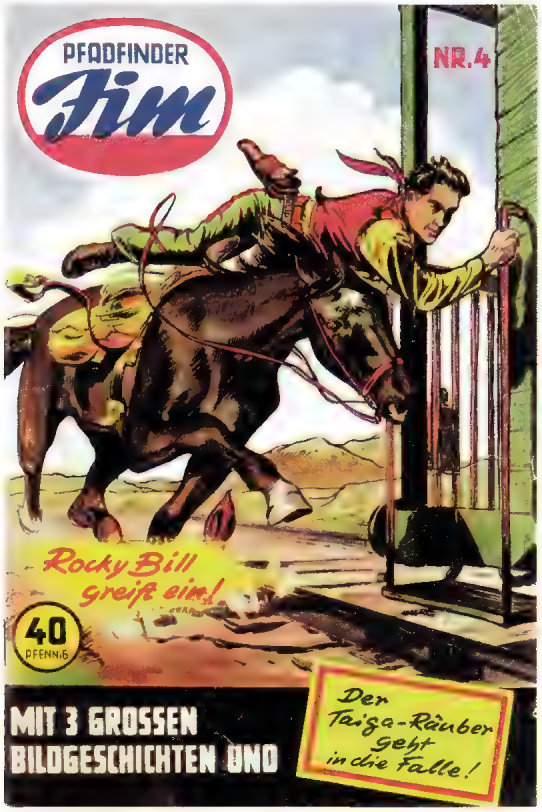

Nr. 4 (april 1955)

- **Omslagverhaal**: 'Rocky Bill greift ein!' (René Follet - Yves Duval)
  Uit Kuifje nr. 47, 20-10-1954: 'De strijd van Rocky Bill tegen de gangsters'
- **Binnenin:**
  - ' Wotan' (Raymond Reding)
  Uit Kuifje nr. 47, 24-11-1954: 'Devil de wolfshond'
  - 'Die Meuterei auf der Bounty' (Fred Funcken) - (deel 1) (vervolg gepland in N°5, dat nooit verschenen is) Uit Kuifje nr. 25, 23-6-1954: 'Muiterij op de Bounty'

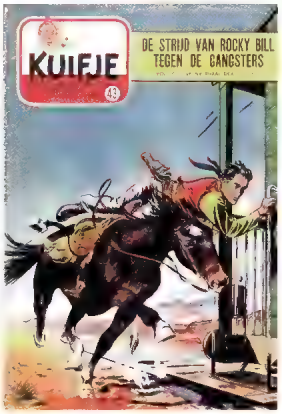

DE LOMBARD COLLECTIE

Parel aan de Belgische stripkroon

DE AVONTUREN VAN CORENTIN FELDOË

Paul Cuvelier (1923-1978) was een rasecht en getalenteerd artiest. Hij hielde ervan aquarellen en schilderijen te maken en zijn grote passie was het menselijk lichaam. Een ontmoeting met Hergé in 1946 bracht hem in contact met de wereld van het stripverhaal. Hergé was onder de indruk van zijn talent en vroeg hem of hij de prille ploeg tekenaars van het eerste uur van het blad *Kuifje* wilde vervoegen, naast hemzelf, Jacobs en Laudy. Cuvelier aanvaardde, maar hij hield niet van het maken van stripverhalen. Het volgen van een vast ritme, volgens een afgemeten scenario, met een wekelijkse deadline deed hem gruwen. Het uitdokteren van een scenario was ook al niet aan hem besteed. Daarom werd hij steeds ondersteund in zijn tekenwerk door scenaristen die meestal anoniem bleven. Lombard-baas Raymond Leblanc deed hem een exclusiviteitscontract tekenen van 5 jaar.

Cuvelier was een *pur sang* kunstenaar, wars van regels en structuren. Nochtans is hij de geschiedenis ingegaan als één van de Drie Musketiers van de eerste periode van het weekblad *Kuifje*. Voor dat blad creëerde hij de figuur van Corentin Feldoë. Die zou avonturen gaan beleven met zijn metgezel Kim , een tijger en een gorilla.

Door Peter Van Hooydonck en Rudi Roelandts

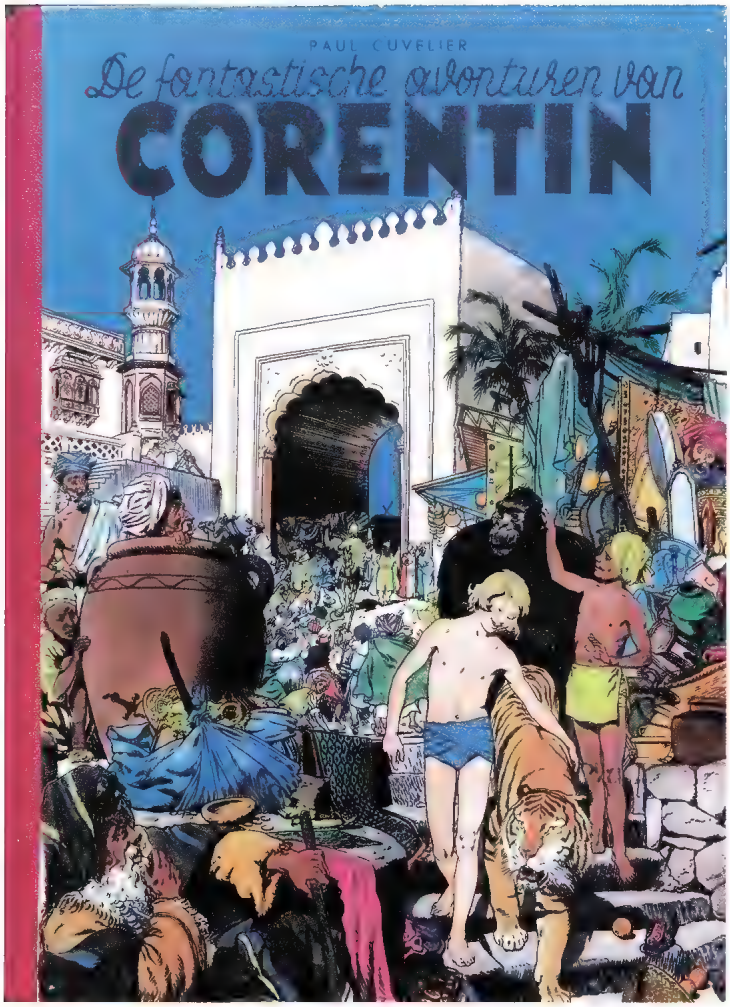

▲ *De voorplaat van het eerste album, uitgegeven in 1950*

De fantastische avonturen van Corentin

Voorpublicatie in *Kuifje* van 26 september 1946 tot 11 december 1947.

Vanaf 24 oktober 1946 verschenen onder de titel *De buitengewone wereldreis van Corentin Feldoë*.

In 1950 werd het album uitgegeven. Het vormde samen met *Het geheim van de Zwaardvis*, het eerste duo albums in de Lombard Collectie. Het album heeft geen titelblad. Naar analogie met de vooroorlogse Tintin-albums werd het album gedrukt met een aantal kleurenplaten. Deze kleurenplaten werden gerecupereerd van de voorplaten voor het blad *Kuifje*. Voor het album werd één kleurenplaat gebruikt die niet in *Kuifje* was verschenen.

Er werden enkele wijzigingen aangebracht op de eerste pagina. De eerste strook uit de weekbladversie werd hervormd voor de albumversie. Verder werd de oude spelling gecorrigeerd en werd het lettertype aangepast.

Net zoals voor *Het Geheim van de Zwaardvis*, bestaat er een uitvoering met blauwgrijze rug. De hypothese is dat dit een exemplaar voor vertegenwoordigers is geweest. Dit werd echter nooit aangetoond.

De verkoopprijs was 59 BEF.

In *Kuifje* vonden we diverse advertenties. De oudste stond in nummer 49 van de jaargang 1950. Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie. ▸

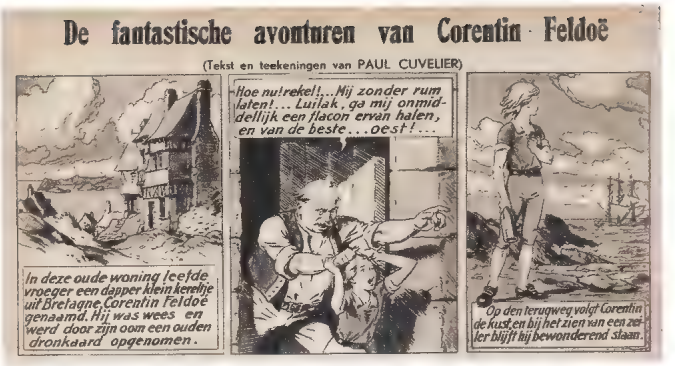
De fantastische avonturen van Corentin Feldoë
(Tekst en teekeningen van PAUL CUVELIER)
In deze oude woning leefde vroeger een dapper klein kereltje uit Bretagne, Corentin Feldoë genaamd. Hij was wees en werd door zijn oom een ouden dronkaard opgenomen.
-Hoe nu!rekel!...Nij zonder rum laten!... Luilak, ga mij onmiddellijk een flacon ervan halen, en van de beste...oest!...
Op den terugweg volgt Corentin de kust en bij het zien van een zeiler blijft hij bewonderend staan.

De eerste strook zoals ze verscheen in Kuifje *van 26 september 1946*

De fantastische avonturen van
CORENTIN
Er leefde eens in Bretanje een dapper kereltje met name Corentin. Toen hij weesjongen geworden was, werd hij opgenomen door zijn oom, een oude onverbeterlijke dronkaard, die hem slecht behandelde. Corentin's enige troost was aan zee te gaan dromen. Op zekere dag had hij wat langer dan naar gewoonte aan de kust vertoefd...

De eerste strook in de albumversie

HET GEHEIM van de ZWAARDVIS
CORENTIN
Twee prachtige albums zijn zo pas verschenen :
« HET GEHEIM VAN DE ZWAARDVIS », door E.-P. Jacobs (64 kleurbladzijden. — 65 frs.)
Van de « Zwaardvis » werd een beperkte luxeoplage gedrukt, genummerd en door E.-P. Jacobs getekend. Prijs : 125 frs. Bestel vandaag nog uw exemplaar !
« DE AVONTUREN VAN CORENTIN », door P. Cuvelier (64 bladzijden en 8 kleurplaten. — 59 frs.)
Verkrijgbaar in alle goede boekhandels en bij « Les Editions du Lombard », Brussel. P.C. 1909.16.

Advertentie uit Kuifje *van 7 december 1950*

JE hebt de boeiende avonturen van Mortimer en Blake in « Het Geheim van de Zwaardvis » met zoveel interesse gevolgd en zoveel aangename uren doorgebracht met Corentin Feldoë, vraag daarom aan je ouders deze twee prachtige albums, die zo juist van de pers komen !
HET GEHEIM van de ZWAARDVIS
CORENTIN
Het geheim van de ZWAARDVIS
door EDGARD P. JACOBS (64 prachtige kleurbladzijden.) Prijs : 65 frs.
door PAUL CUVELIER (64 biz.+8 speciale kleurbladzijden.) Prijs : 59 frs.
De fantastische avonturen van CORENTIN
Uitgegeven door Les Editions du Lombard, Brussel. Verkrijgbaar in alle boekhandels en op de kantoren van ons blad.

Advertentie uit Kuifje *van 21 maart 1951*

Deze twee prachtige albums zijn zo pas verschenen :
Het Geheim van de Zwaardvis
door E.-P. Jacobs (64 mooie kleurbladzijden. — 65 frs.)
CORENTIN
door P. Cuvelier (64 bladzijden plus acht bijgevoegde kleurbladzijden. — 59 frs.)
Uitgegeven door « Les Editions du Lombard ». Te koop in alle boekhandels en op de kantoren van het blad.

Advertentie uit Kuifje *van 21 december 1950*

▲ *Deze kleurenplaat werd niet gebruikt als voorplaat van een Kuifje-nummer*

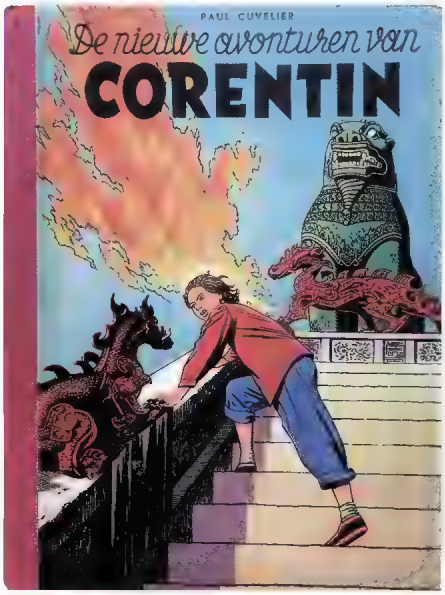

▲ *Voorplaat van het tweede album, uitgegeven in 1952*

De nieuwe avonturen van Corentin

Voorpublicatie in *Kuifje* van 18 december 1947 tot 24 februari 1949.

In 1952 werd het verhaal in albumvorm uitgegeven onder dezelfde titel. Het vormde samen met *Het Spaanse Spook* (enkel de Franstalige editie) het tweede duo albums in de Lombard Collectie. Ook hier werd het album gedrukt met een aantal kleurenplaten. Deze kleurenplaten werden gerecupereerd van de voorplaten voor het blad *Kuifje*.

Het lettertype van de teksten werd voor de albumversie aangepast en enkele kleine taalfoutjes werden rechtgezet. Op één pagina werd een gewelddadig prentje uit de weekbladversie vervangen.

De verkoopprijs was 59 BEF.

In *Kuifje* vonden we diverse advertenties. De oudste stond in nummer 47 van de jaargang 1952. In het daaropvolgende nummer stond een ietwat afwijkende versie.

Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

HOERA ! EEN PRACHTIGE REEKS GESCHENKEN VOOR PASEN !
AVONTUREN - REIZEN - HUMOR!
KIES EEN ALBUM UIT DE COLLECTIE VAN DE LOMBARD UITGAVEN

▲ *Advertentie uit* Kuifje *van 6 april 1955*

▲ *Deze gewelddadige scène werd hertekend voor het album*

EINDELIJK !
CORENTIN
BIJ DE ROODHUIDEN
Het zo lang verwachte album van Paul Cuvelier, dat de spannende avonturen verhaalt van Corentin bij de Indianen.
In kleuren, ingebonden en gecartonneerd.
59,-F.
Verkrijgbaar bij alle boekhandelaars.

▲ *Advertentie uit* Kuifje *31 van 1956*

▲ *Twee advertenties uit* Kuifje *van 19 en 26 november 1952* ▼

NIEUW !
Twee prachtige albums die je zullen bevallen :
HET SPAANSE SPOOK
door Willy Vandersteen (48 frs.).
(Uitgave De Standaard, Antwerpen.)
★
DE NIEUWE AVONTUREN VAN CORENTIN
door Paul Cuvelier (59 frs.).
(Uitgave ; Ed. du Lombard, Brussel.)
★
Beide albums zijn mooi ingebonden en te verkrijgen ten kantore van ons blad en in alle boekwinkels.

Corentin bij de Roodhuiden

Voorpublicatie in *Kuifje* van 5 mei 1949 tot 20 juli 1950, onder de titel *Corentin bij de Indianen*.

Pas in 1956 werd het album onder de titel *Corentin bij de Roodhuiden* in de Lombard Collectie opgenomen.

De verkoopprijs was 59 BEF.

In *Kuifje* vonden we verschillende advertenties, de eerste in nummer 31 van 1956.

Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

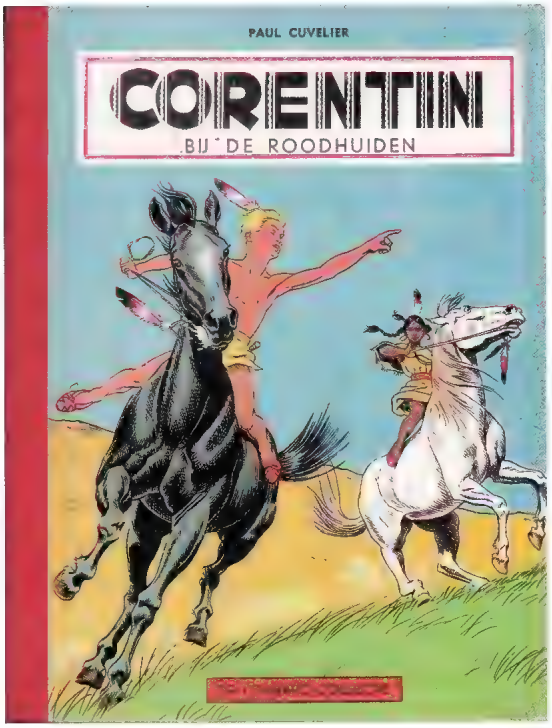

▲ *Voorplaat van het derde album, uitgegeven in 1956*

De Magische Dolk

Voorpublicatie in *Kuifje* van 29 oktober 1958 tot 27 januari 1960. Het verhaal werd in twee delen gepubliceerd met een interval van 6 weken.

In 1963 werd het album onder dezelfde titel in de Lombard Collectie opgenomen.

De verkoopprijs was 39 BEF.

In *Kuifje* vonden we advertenties in nummers 33 en 44 van 1963.

Het album werd nooit herdrukt in de Lombard Collectie.

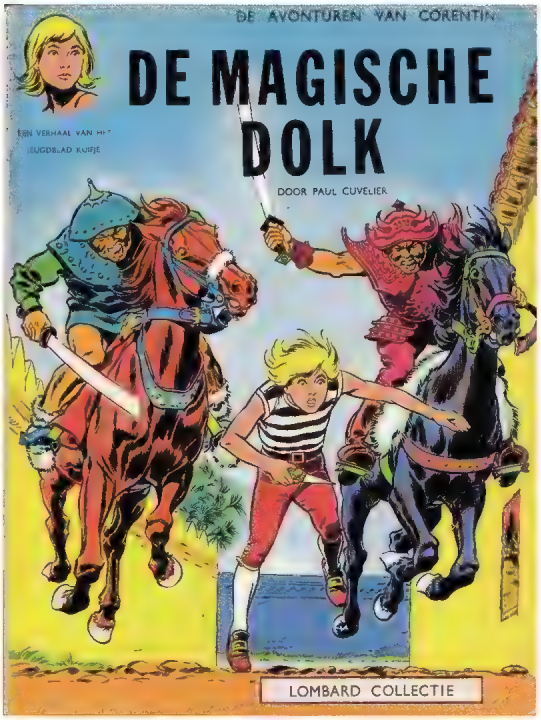

▲ *Voorplaat van het vierde album, uitgegeven in 1963*

◀ *Advertentie uit* Kuifje *van 26 november 1963*

▼ *Advertentie uit* Kuifje *22 oktober 1963*

IN DE
LOMBARD COLLECTIE
* 2 nieuwe titels
Onze sympathieke held CORENTIN sleept je mee in een boeiend avontuur « DE MAGISCHE DOLK »
Een sensationeel avontuur van DAN COOPER in « HET WAAGSTUK »
• Gebrocheerd
• Geplastifieerd omslag
• Kleurendruk
▶ 39 F
t 2.95
Zijn eveneens van de pers
N° 13 IS AAN DE START (Michel Vaillant) - Graton
DE ONTVOERING (Rik Ringers) - Tibet
DE MAGISCHE DOLK

TITEL	DATUM VERSCHIJNEN	ACHTERKAFT / UITVOERING	# TITELS IN DE LIJST	LAATSTE TITEL IN DE TITELLIJST	BIJZONDERHEDEN
De fantastische avonturen van Corentin	12/1950	Oranje met schild, gekartonneerd	7	De Dief van Bagdad	drukkerij C. Van Cortenbergh
De fantastische avonturen van Corentin	12/1950	Oranje met schild, gekartonneerd	7	De Dief van Bagdad	exemplaar voor de vertegenwoordigers (?): blauwgrijze rug, drukkerij Van Cortenbergh
De nieuwe avonturen van Corentin	11/1952	Oranje met schild, gekartonneerd	6	De Gouden Sfinx	drukkerij C. Van Cortenbergh
Corentin bij de roodhuiden	08/1956	Oranje met schild, gekartonneerd	12	De petroleum-koorts	drukkerij C. Van Cortenbergh
De magische dolk	10/1963	Specifieke achterkaft, softcover			drukkerij Brepols

DE KAPOENTJESCLUB Deel 2

In deel 1 konden jullie lezen hoe de Kapoentjesclub is ontstaan en welke activiteiten ze ontplooide. In dit vervolg belichten we de verdere avonturen van deze club, en ontdekken we de diversiteit van initiatieven die ontwikkeld werden.

Ook in 1957 toerde de poppenkast van Vader Kapoen vrolijk rond. In *Het Volk* van 30 juni 1957 lezen we: "...met drie propagandawagens en poppenkasten en een flink stel helpers gedurende de twee volle vakantiemaanden op tournee trekken over gans het Vlaamse land..." en daaraan gekoppeld: "een grote prijskamp van Dagblad *Het Volk*". In die prijskamp moeten de deelnemers vragen beantwoorden over de namen van figuren uit de Nero strips en de verhalen waarin ze optreden." 't *Kapoentje* nr 36 van 5 september 1957 publiceert het wedstrijd-formulier op haar middenpagina's.

Door Yves Kerremans

▲ *Het wedstrijdsformulier uit* 't Kapoentje *nr 36 van 5 september 1957*

Kapoentjescongres

De Gentse Wintervelodroom, ook gekend als 't Kuipke, is sinds 1922 de plaats waar de Gentse wielerzesdaagse wordt georganiseerd. In 1962 werd het gebouw volledig door brand verwoest en onmiddellijk heropgebouwd. Maar de Wintervelodroom is in 1954 en 1961 ook de plaats waar duizenden Kapoentjes verzamelen voor een groot evenement.

Op 7 juni 1954 verzamelden 5000 Kapoentjes er voor een waar Kapoentjescongres. *Het Volk* besteedde er op 8 juni 1954 een volle pagina aan. En op 6 mei 1961 was de Wintervelodroom opnieuw het decor voor een Kapoentjesfeest. Van dat evenement met duizenden Kapoentjes zijn enkele sfeerfoto's bewaard gebleven. ▸

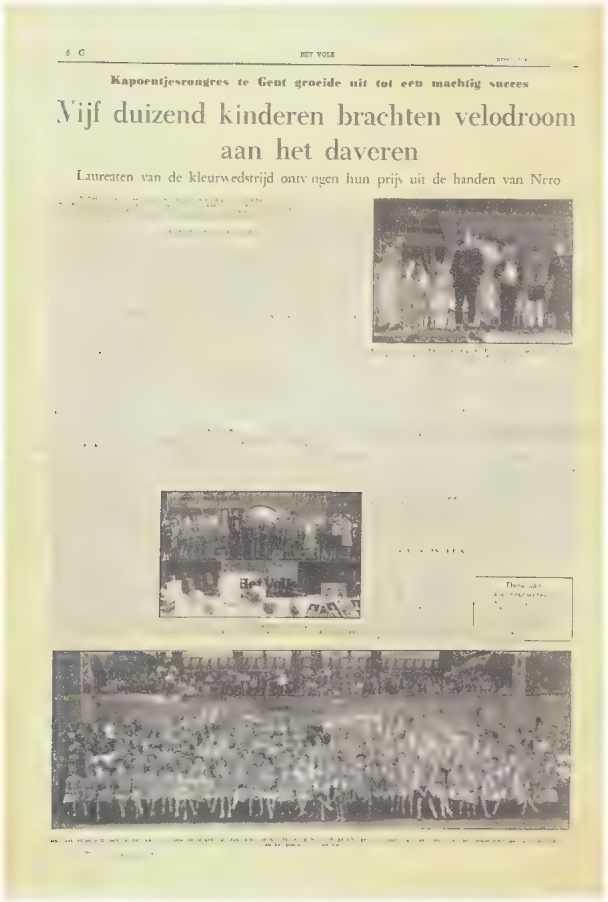

Kapoentjescongres te Gent groeide uit tot een machtig succes

Vijf duizend kinderen brachten velodroom aan het daveren

Laureaten van de kleurwedstrijd ontvingen hun prijs uit de handen van Nero

▲ *De pagina uit* Het Volk *van 8 juni 1954*

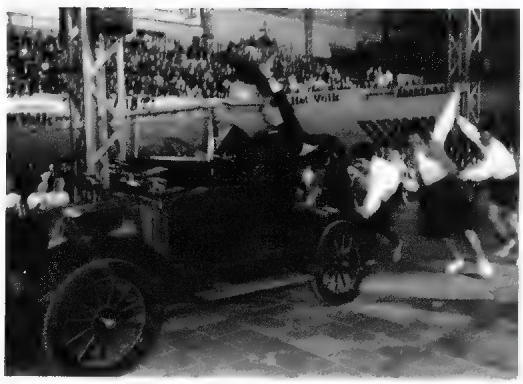

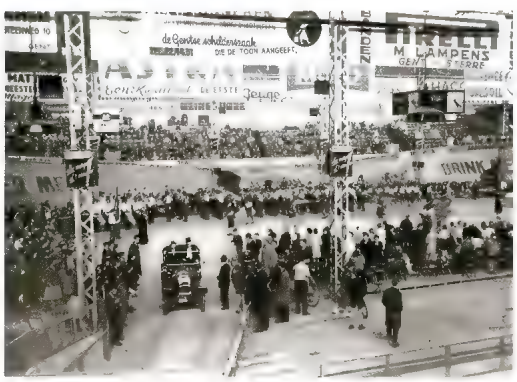

▲ Marc Sleen wordt feestelijk onthaald op het Kapoentjescongres van 6 mei 1961.

Kleurwedstrijden

Het Volk kondigt in april en mei 1954 met veel bombarie een kleurwedstrijd aan waarvan de prijzen uitgereikt werden op het eerder vermelde Kapoentjesfeest op 7 juni 1954 in de Wintervelodroom. Zowel Sleen als Clement maken een exclusieve tekening voor de kleurwedstrijd.

KAPOENTJES
al klaar met kleuren?

Neen? Gebruik dan uw laatste vacantiedagen!

MODEL A

De kapoentjeskleurwedstrijd is reeds een week begonnen
Wij publiceren vandaag

BON 2

GEEFT RECHT OP GRATIS DEELNEMING AAN DE « KAPOENTJES KLEURPRIJSKAMP »

Wat moet gij doen om aan deze kosteloze reuzenprijskamp deel te nemen ?

Hierbij ziet U een verkleinde afdruk van de twee tekeningen die bij duizenden in Gent en omgeving verspreid worden.

1. Deze tekeningen kunt gij afhalen in de A.C.V.-secretariaten van Gent en omliggende, of in deze winkels waar het door een affiche is bekend gemaakt.

MODEL B

2. De Kapoentjes van 5 tot 10 jaar ten volle, moeten de plaat A zo schoon moghelijk kleuren. De Kapoenen van 11 tot 14 jaar kleuren model B
3. De tekening, ongeschonden en ongeplooid, terug bezorgen, voorzien van naam, adres, ouderdom en één deelnamebon.
4. Uw kaart welke recht geeft op een prijs, in ontvangst nemen en ze goed bewaren.
5. Op 7 Juni (2e Pinksterdag) uw prijs afhalen in het Wintervelodroom van Gent.

WIE MET KLEUREN KLAAR IS kan NU REEDS zijn tekeningen inleveren want :punt 8 van het reglement zegt : de gekleurde tekeningen moeten uiterlijk op 15 Mei 1954, te 17 uur, ingebracht worden aan volgende adressen :

Dagblad « Het Volk », Forelstraat, 22, Gent;

A.C.V.-secretariaat :
Maisstraat, 16A, Gent ;
Bevrijdingsdreef, 234, Gent ;
K. de Kerckhovelaan, 101, Gent ;
Poel, 4 (bureel 4 of 12), Gent ;
Driesstraat, 52, Ledeberg ;
Bruggesteenweg, 392, Mariakerke ;
Antwerpsesteenweg, 127, St-Amandsberg ;
Straat der Gefusilleerden, 16, Wondelgem ;
Boekhandel « Het Volk », Astridlaan, Gent.

In alle dagbladwinkels waar het door middel van een plakbrief is bekend gemaakt.

Inzendingen per post worden enkel aanvaard op het adres : Poel, 4, Gent.

▲ *Uit* Het Volk (editie Oost-Vlaanderen) *van 22 april 1954.*

In de loop der jaren worden er talloze lokale wedstrijden georganiseerd waarvan meestal geen overblijfselen gekend zijn. Van een kleurwedstrijd is het deelnemingsformulier (met afbeelding van Nero!) wel bewaard gebleven. De lokale Kapoentjesclub van Petegem-Deinze organiseert op zaterdag 19 september 1959 een voorstelling van het Kapoentjespoppenspel en een kleurwedstrijd. Volgens de uitslag in *'t Kapoentje* nr. 42 van 21 oktober 1959 namen honderden Kapoentjes uit Petegem en omstreken deel aan het evenement.

Kapoentjes Poppenspel

BRENGT U TWEE UUR PLEZIER

Met de helden
van het meest gelezen kinderblad

't KAPOENTJE

Bolleke, Nero enz.
DE BESTE PRENTJES

worden beloond met prachtige prijzen

DE UITSLAG ZAL BINNENKORT
VERSCHIJNEN IN HET
KINDERBLAD 't KAPOENTJE
IEDERE WOENSDAG GRATIS IN

Dagblad HET VOLK

IEDEREEN ONTVANGT GRATIS
GESCHENKEN NA DE VOORSTELLING

ZIE KEERZIJDE

Verantw. uitg. De Rose Lucien, Kortrijkse steenweg 153, Petegem a/Leie.
N. V. Drukk. Het Volk - Nr A33007

Uitslag kleurwedstrijd

TE PETEGEM AAN DE LEIE

ingericht door de plaatselijke Kapoentjesclub.

Honderden Kapoentjes van Petegem en omstreken namen deel, en daarom vergeten wij ze ook niet te danken voor hun massale opkomst tot de poppenspel voorstelling van t Kapoentje

De prijzen moeten bij de plaatselijke voorzitter van de Kapoentjesclub, Lucien De Rore, Kortrijkse-steenweg 153, Petegem, afgehaald worden vóór 1 november 1959. Ze mogen alleen de zaterdag van 9 tot 12 en van 1 tot 7 uur afgehaald worden. De winnende prentjes zullen ten toon gesteld worden in de St.-Maartenskring de zondag van 5 tot 7 uur.

1e prijs : kinderkleed : Karin Seeuws, Petegem.

2e en 3e prijs : speeldoos : Marie-Rose Termont, Petegem en Marc Mestdagh, Petegem.

4e prijs : naai-etui : Liesbeth De Caluwé, Deinze.

5e prijs : trompet : Marc De Dapper, Petegem.

6e tot 13e prijs : Kapoentjesboek : Antoine Carton, Deinze ; Jan Valkaert, Deinze ; Donald en Jacques Walgraeve, Petegem ; Etienne De Bruyne, Deinze ; Marie-Christine De Jans, Petegem ; Marleen De Pourcq, Petegem ; Daniël Callewaert, Petegem ; Luc en Roland De Beul, Petegem-aan-de-Leie.

14e tot 20e prijs : autotrafic en landkaart : William Baert, Petegem ; Norbert Coussement, Petegem ; Remi Van Huffel, Petegem ; Mario Wullens, Petegem ; Jean Berquis, Petegem; Guy Van Meirhaeghe, Petegem; Eddy Tijtgat, Petegem.

WIE KLEURT ER MEE ?

TE PETEGEM-DEINZE
OP ZATERDAG 19 SEPTEMBER 1959
te 15 u.
in de zaal St. Maartenskring

INKOM : 5 F. per kind
10 F. voor volwassenen

Naam . . . . . .
Voornaam . . . . . .
Adres . . . . . Nr . . .
Leeftijd ..... School : .....
Breng dit prentje mee naar de voorstelling

ZIE KEERZIJDE

▲ *Uit* 't Kapoentje *nr 42 van 21 oktober 1959.*

In 1961 werd de 70ste verjaardag van *Het Volk* en van Rerum Novarum gevierd. Ter gelegenheid van die dubbele verjaardag organiseerde *Het Volk* een kleurwedstrijd voor de Kapoentjes. De eerste 5000 deelnemers ontvingen een toegangskaart voor het eerder besproken Kapoentjesfeest in de Wintervelodroom op 6 mei 1961.

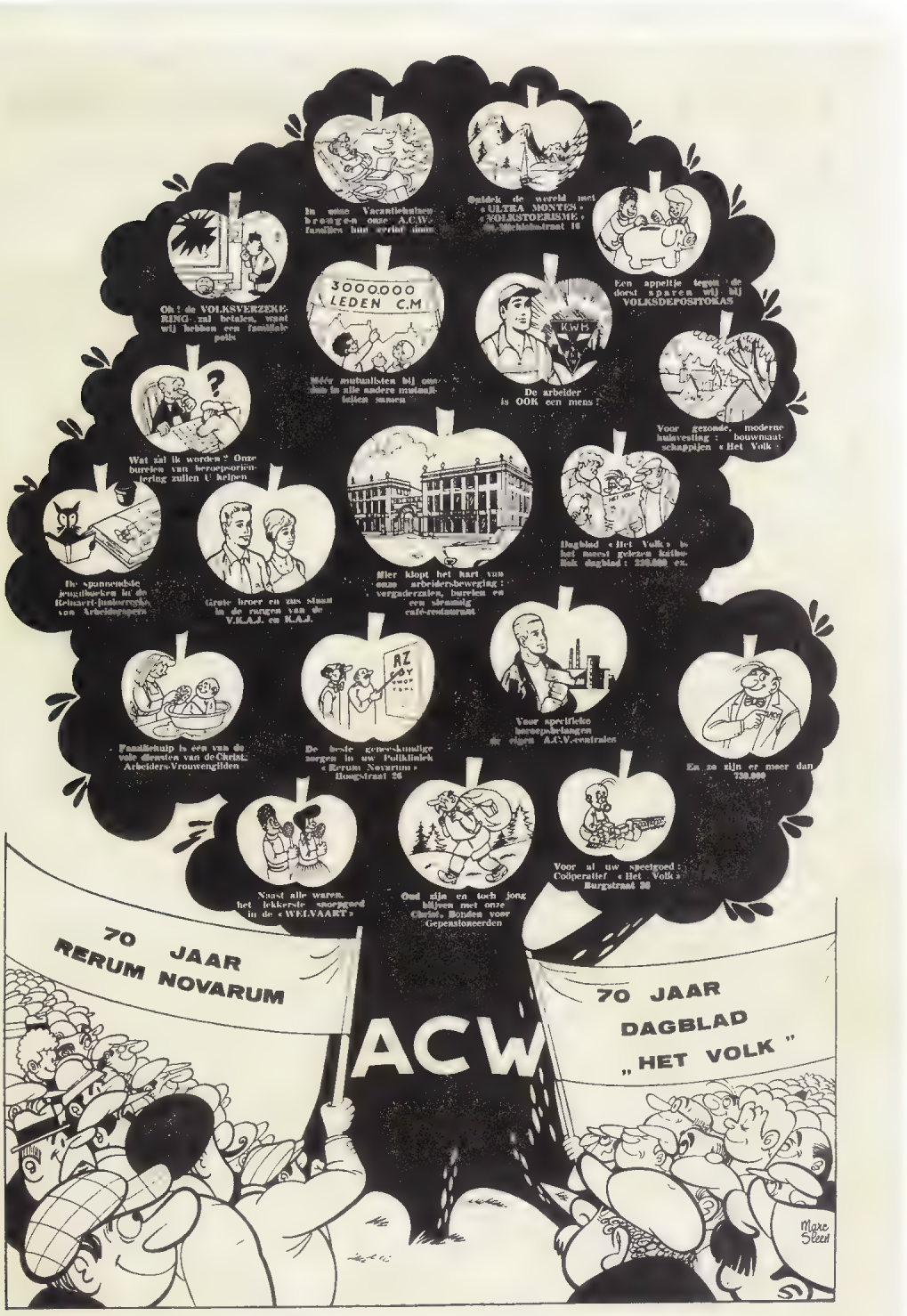
In onze Vacantiehuizen brengen onze A.C.V.-families hun vrije tijd
Ontdek de wereld met «ULTRA MONTES» «VOLKSTOERISME» St. Michielsstraat 16
Een appeltje tegen de dorst : sparen wij bij VOLKSDEPOSITOKAS
3000000 LEDEN C.M
Méér mutualisten bij ons dan in alle andere mutualiteiten samen
KWB
De arbeider is OOK een mens !
Oh ! de VOLKSVERZEKERING zal betalen, want wij hebben een familiale polis
Wat zal ik worden ? Onze bureelen van beroepsoriëntering zullen U helpen
Voor gezonde, moderne huisvesting : bouwmaatschappijen «Het Volk»
De spannendste jeugdboeken in de Reisaert-Jeugdreeks van Arbeidspers
Grote broer en zus staan in de rangen van de V.K.A.J. en K.A.J.
Hier klopt het hart van onze arbeidersbeweging : vergaderzalen, bureelen en gezellig café-restaurant
Dagblad «Het Volk» is het meest gelezen katholiek dagblad : 250.000 ex.
Familiehulp is één van de vele diensten van de Christ. Arbeiders-Vrouwengilden
De beste geneeskundige zorgen in uw Polikliniek «Rerum Novarum» Hoogstraat 26
AZ
Voor specifieke beroepsbelangen de eigen A.C.V.-centrales
En ze zijn er meer dan 720.000
Naast alle warm, het lekkerste voorgaard in de «WELVAART»
Oud zijn en toch jong blijven met onze Christ. Bonden voor Gepensioneerden
Voor al uw speelgoed : Coöperatief «Het Volk» Burgstraat 36
70 JAAR RERUM NOVARUM
ACW
70 JAAR DAGBLAD „HET VOLK"
Marc Sleen

AAN DE VRUCHTEN KENT MEN DE BOOM

Kosteloze Kleurprijskamp voor kinderen 4 tot 14 j.

INGERICHT door het A.C.W. en dagblad «HET VOLK»

REGLEMENT

1. Deze kosteloze kleurprijskamp waaraan verbonden zijn 50.000 F prijzen, verdeeld in 180 hoofdprijzen en 7.000 troostprijzen, wordt ingericht door het A.C.W. Rerum Novarum-komitee, Sint-Michielsstraat 16, Gent en het dagblad « Het Volk », Forelstraat 22, Gent.
2. De prijskamp staat open voor alle jongens en meisjes van 4 tot 14 jaar.
3. De deelnemers worden verdeeld in drie reeksen :
   — Reeks A kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar
   — Reeks B kinderen in de leeftijd van 8 tot 11 jaar
   — Reeks C kinderen in de leeftijd van 12 tot 14 jaar
4. De prijskamp bestaat, in het om ter mooist kleuren van de tekening. Het te gebruiken kleurmateriaal is naar vrije keuze.
5. **Het invullen van de gegevens op de keerzijde van de tekening is verplichtend.** Niet of onvolledige ingevulde inzendingen worden uitgesloten.
6. Het aantal inzendingen is onbeperkt en de deelname aan de prijskamp is volstrekt kosteloos.
7. **Elke inzending is slechts geldig mits toevoeging van een deelnamebon per kleurplaat.** Deze deelnamebons verschijnen in het dagblad « Het Volk » op volgende woensdagen : 5, 12 en 19 april 1961, en op volgende zaterdagen : 8, 15 en 22 april 1961.
8. De te kleuren tekeningen mogen vanaf **4 APRIL 1961 afgehaald** en moeten uiterlijk op 28 april 1961 **ingebracht** worden aan volgende adressen :
   A.C.W. - « Het Volk », St.-Michielsstraat, 16, Gent (2e verdieping - bureel 5).
   Dagblad « Het Volk », Forelstraat, 22, Gent (inlichtingen).
   A.C.V., Poel, 4, Gent (bureel 3 - 1e verdieping).
   Volksliefde, Poel, 5, Gent en aan onderstaande
   A.C.V.-secretariaten :
   — Maïsstraat, 16a, Gent
   — Karel de Kerchovelaan, 101, Gent
   — Koningin Astridstraat, 16, Gentbrugge
   — Brugsesteenweg, 392, Mariakerke
   — Straat der Gefusilleerden, 16, Wondelgem
   — Bevrijdingsdreef, 234, Gent
   — Rederssplein, 7, Gent (Meulestede)
   — Driesstraat, 52, Ledeberg
   — Antwerpsesteenweg, 127, Sint-Amandsberg
   — Zaal « Melac », Dorpstraat, Zwijnaarde
9. Aanvragen en inzendingen per post worden slechts aanvaard op het adres A.C.W. - Kleurprijskamp Rerum Novarum, Sint-Michielsstraat, 16, Gent.
10. **De eerste 5.000 deelnemers ontvangen** bij afgifte van hun gekleurde tekening **een ingangskaart voor het grootse kapoentjesfeest van 6 mei 1961 in het WINTERVELODROOM te Gent,** waar tevens de troostprijzen zullen uitgereikt worden. De overige deelnemers mogen hun troostprijs komen afhalen op het Secretariaat, St.-Michielsstraat, 16, Gent - 2e verdieping, bureel 5 vanaf maandag 15 mei 1961. De eersten zullen dus de beste zijn want ze krijgen gratis toegang voor het grote kinderfeest van 6 mei in het velodroom.
11. **De namen van de winnaars van de 180 hoofdprijzen verschijnen in het dagblad « Het Volk » van zaterdag 6 mei 1961. De hoofdprijzen worden uitgereikt** ter gelegenheid van de opening ener tentoonstelling der schoonst gekleurde platen op **zondag 7 mei te 10 u. 30 in de lokalen van « Het Volk », Poel, 4, Gent.**
12. Tegen de beslissing van de jury is geen beroep mogelijk.

50.000 F PRIJZEN

Dit zijn de prijzen welke door het A.C.W., dagblad « Het Volk » en de medewerkende firma's worden geschonken. Een gedeelte van deze prijzen worden tentoongesteld in de uitstalramen van de S.M. Het Volk, Burgstraat, 36-38, Gent, van 8 tot 22 april.

180 HOOFDPRIJZEN

Reeks - A - 4 tot 7 j.

— 2 kinderauto's
— driewielfiets
— poppenwagen
— 5 V.D.K. spaarboekjes, waarde 200 F elk
— 6 speelauto's
— 8 poppen
— 25 V.D.K. spaarboekjes, waarde 100 F elk
— 10 opblaasbare eendjes + kegelspel
— puzzelblokken + verfdoos
— poppenuitzet + verfdoos

Reeks - B - 8 tot 11 j.

— fiets
— trottinet
— kindervoituur
— 8 poppen
— 5 V.D.K. spaarboekjes — waarde 200 F elk
— 9 V.D.K. spaarboekjes — waarde 100 F elk
— 9 speelauto's
— 10 damspelen + verfdoos
— 12 ballen

Reeks - C - 12 tot 14 j.

— 2 reizen — drie dagen Luxemburg
— 2 fietsen
— tent
— Gevabox
— gecombineerd spel
— 5 V.D.K. spaarboekjes — waarde 200 F elk
— scoutshoed
— 1 paar sportpantoffels
— 36 V.D.K. spaarboekjes — waarde 100 F elk
— lotospel
— 10 dominospelen

VERGEET NIET IN TE VULLEN :

Naam en voornaam : ..... Adres : ..... Geboortedatum : .....

(In drukletters) .....

MET MEDEWERKING VAN

SPAAR BIJ
VOLKSDEPOSITOKAS
V. D. K.

UNICA - Pop
Voor ieders beurs
Steeds herstelbaar

Voor uw reizen
Ultra Montes
St.-Michielsstraat 16, Gent

Sportartikelen
Huis Verloove
Lange Munt 16, GENT

Voor uw speelgoed
S. M. Het Volk
GENT, Burgstraat, 36-38

RIJWIELEN
RIK VAN LOOY
DE SNELSTEN

Om wel te varen
KOOP bij
WELVAART

Een fijnproever vraagt
CHOCOLADE
COTE D'OR

De lekkere bieren van de brouwerij Meiresonne drinkt U in
CAFE-RESTAURANT
„HET VOLK"

N.V. Drukkerij « Het Volk » — A/88816

Een geschenk van dagblad Het Volk

Het Volk verwent de Kapoentjes na de poppenkastvoorstellingen, de schattenjachten en andere evenementen met mooie geschenken, waaronder restantenbundelingen met een speciale opdruk op de cover en speciale promotienummers. Ook schuifpuzzels en jojo's behoren tot de geschenken waarmee de Kapoentjes overladen worden.

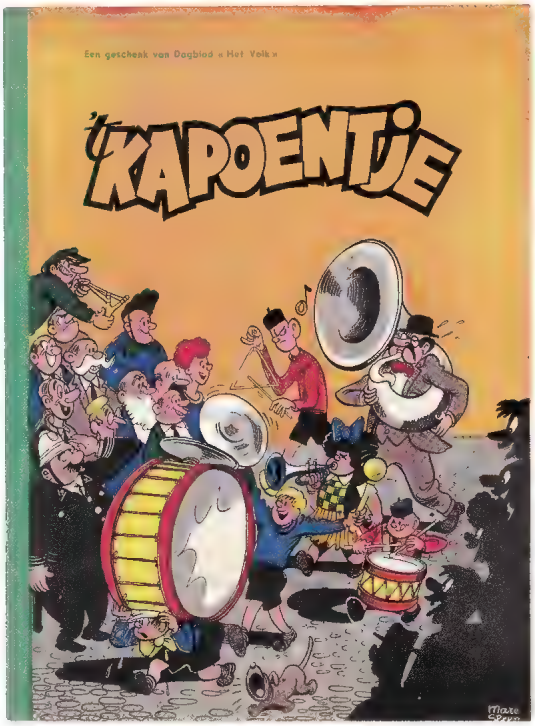

▲ *Voorbeelden van promotienummers van* 't Kapoentje. ▲

▲ *Schuifpuzzel en jojo met reclame voor Coca-Cola.*

▲ *Voorbeeld van een restantenbundeling met extra opdruk.*

Bestaat er een Club Petit Luron?

Le Petit Luron kan beschouwd worden als de Franstalige versie van *'t Kapoentje*. Het weekblad ziet het licht op 30 mei 1953. Vanaf het eerste nummer is het een gratis bijvoegsel bij het familieblad *Samedi*, dat samen met *Le Petit Luron* ontstaat en op haar beurt de Franstalige versie is van *Ons Zondagsblad*.

Vanaf het tweede nummer (6 juni 1953) bevat het weekblad een rubriek getiteld 'Le coin des petits gars' met 'les anecdotes, les blagues ou les devinettes que nous enverront nos petits lecteurs'. De rubriek krijgt pas in het vijfde nummer (27 juni 1953) een definitieve hoofding van de hand van Rik. *Le Petit Luron* maakt geen melding van een club en dus ook niet van clubattributen.

▲ Hoofding voor 'Le coin des petits gars'.

Un cadeau du Petit Luron

Net als van *'t Kapoentje* bestaan er ook promotiebundelingen van *Le Petit Luron* met een selectie uit reguliere nummers van het weekblad.

Met dank aan Peter Bonte en Joeri Delamane.

▲ © Collectie Nationale Loterij, Brussel. Foto: L'Atelier de l'Imagier, Brussel

Door Peter Van Hooydonck

Toen Willy Vandersteen in 1940 terugkeerde van zijn veldtocht in Frankrijk, moest hij noodgedwongen op zoek naar een betrekking die hem in staat stelde te voorzien in het onderhoud van zijn gezin. Een van de organisaties die hij had aangeschreven was *Winterhulp*. De organisatie *Winterhulp* was een liefdadigheidsorganisatie en had als doel de ergste noden van behoeftigen en zwakken te lenigen. Zij werd op 29 oktober 1940 opgericht. De nodige fondsen en goederen werden bijeengebracht door giften van privépersonen, de opbrengsten van tombola's en loterijen en liefdadigheidsfeesten, toelagen van de schatkist en goederen die op de zwarte markt werden aangeslagen. Op 10 januari 1941 werd de Antwerpse afdeling opgericht. Hoewel niet in de gunst van het publiek, hielp *Winterhulp* ontelbare behoeftigen. Ze organiseerde soepbedelingen en verstrekte volledige maaltijden in de volkskeukens, vooral in de grote steden en industriegebieden waar het voedselgebrek het meest nijpend was.

Patroonheilige van deze organisatie was Sint Maarten, de heilige Martinus die zijn mantel deelde met de armen.

Eén van de belangrijkste bronnen van inkomsten waren de loterijen. Willy Vandersteen werd ingezet om enkele publicitaire tekeningen te maken. Eén ervan hebben we onlangs ontdekt. Het is een prachtige zelfklever die op het glas van een vitrine kon gekleefd worden. Het ontwerp is te bekijken in het Loterijmuseum in Brussel.

De Striep
SPECIAALZAAK IN STRIPVERHALEN

KATELIJNESTRAAT 42, 8000 BRUGGE
T: 050-33 71 12 • E: INFO@DESTRIEP.BE
NIEUW! WEBSHOP:
WWW.DESTRIEP.BE

ALLE NIEUWE STRIPS
HEEL GROOT AANBOD TWEEDEHANDS,
KOOPJES EN PAKKETTEN TEGEN
AANTREKKELIJKE PRIJZEN
COMICS, MANGA'S EN FRANSE STRIPS
GADGETS, POSTERS, FIGUURTJES
EN ZOVEEL MEER!

OPEN VAN DINSDAG TOT ZATERDAG
VAN 10.00 TOT 12.30 UUR EN 13.30 TOT 19.00 UUR
MAANDAG VAN 13.30 TOT 19.00 UUR
ELKE EERSTE ZONDAG VAN DE MAAND
VAN 14.00 TOT 18.00 UUR

"IEDEREEN KAN TEKENEN!
DIT BOEK LEERT JE HOE!"

Striptekenaar Steven de Rie (medewerker Urbanus strips e.a.)
geeft al meer dan 25 jaar workshops rond strip- en cartoontekenen.
Nu heeft hij dit toegankelijke, rijk geïllustreerde doeboek
gemaakt met 1001 Handige tekentips voor jong en oud!

Striptekenen! (Steven de Rie) uitgeverij Lannoo
160p – kleur – SC – €17.99 – ISBN 978 94 014 5206 9

De familie SNOEK

GEZOCHT!

Nee, geen boef, maar knipsels van de Familie Snoek...

Duik in je kasten, rommel je lades leeg, zoek achter elke hoek... We zoeken nog enkele knipsels van de Familie Snoek. Met het oog op een heruitgave zoeken we nog een handvol gags die tussen 1969 en 1972 verschenen zijn in het blad *TV-Ekspres*. Deze gags verschenen er in kleur.
Heb je er nog enkele liggen of ken je iemand die ze allemaal heeft, laat iets weten aan de redactie:
petervh@vlaamsstripcentrum.be

NIEUW !!! DE DENKBANK 7 EN 8

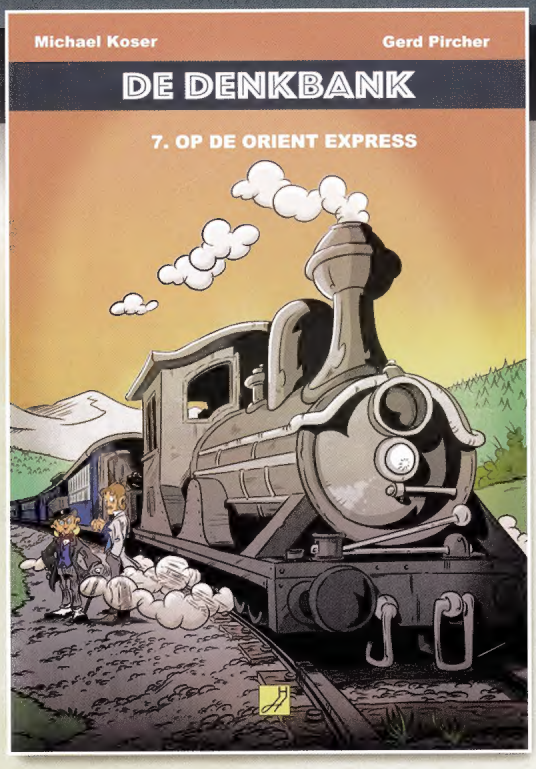

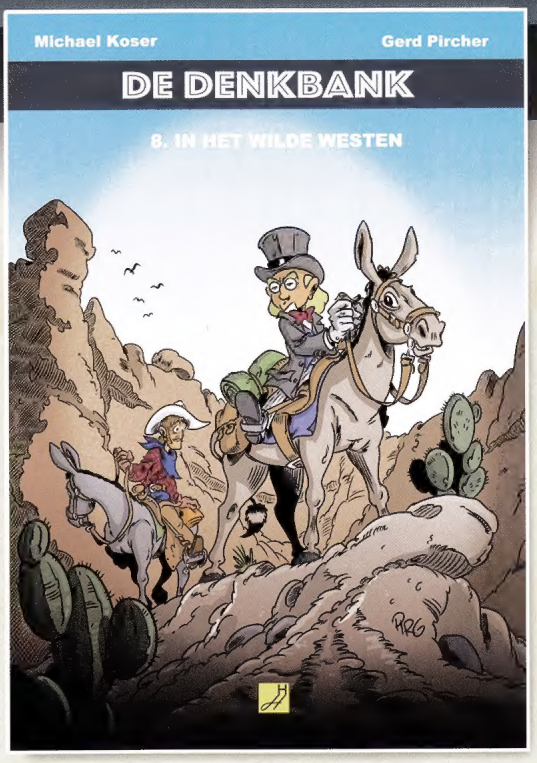

FRANK SELS

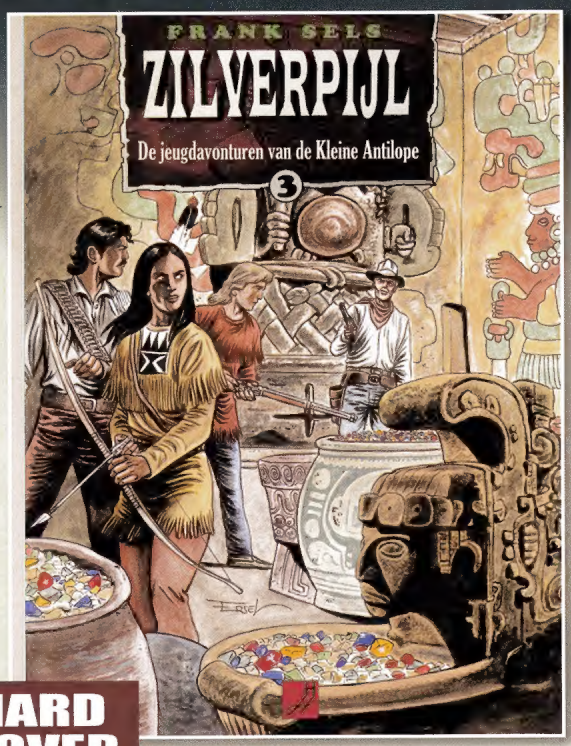

HARD COVER

JAKOBSEN

Hauwaerts Uitgeverij

www.uitgeverijhauwaerts.be - car.hauwaerts@telenet.be - tel 0495365935